

Vlaamse kuisvrouwen gevraagd

Zich wenden ministerie van Buitenlandse zaken (Inlichtingen hieronder)

7^e jaargang - WEEKBLAD - 12 AUGUSTUS 1961 - N° 32 Losse nummers 6 F

de VOLKSUNIIE

BLAD VAN DE VLAAMS NATIONALE PARTIJ

BEHEER : Maur. LEMONNIERLAAN 82, BRUSSEL. TEL. 11.82.16

VERKRIJGBAAR BIJ ALLE DAGBLADVERKOPERS

IJZERBEDEVAART 1961 VOLKSVERGADERING

de namiddag van de IJzerbedevaart te 15 uur in « Vlaams Huis », IJzerlaan 83, DIKSMUIDE (op 100 meter van IJzermonument).

Voorzitter : Ir. Jan de Bondt

Korte toespraken door :

- Volksvertegenwoordiger Frans van der Elst
- Schepen Hippoliet Paellinckx, provincieraadslid, lid V.O.S.
- Toon van Overstraeten, algemeen propagandaleider.

ALLEN DAARHEEN !

VLAANDEREN IN EUROPA

Men heeft Vlaanderen en de Vlaamse Beweging bestreden met zowat alle wapens. Sinds enkele jaren is het arsenaal der anti-Vlaamse doodoeners met een nieuw, en naar velen beweren, definitief exemplaar verrijkt : de Europese eenmaking.

Het heet dat het Vlaams-nationalisme getuigt van verregaande bekrompenheid door te ijveren voor een « verdeling » van België op een ogenblik dat alles in Europa streeft naar grotere entiteiten. En zeer bereidwillig wordt alle nationalisme geofferd op de supra-nationale altaren. Ernstige « Europeanen » zullen trouwens zonder verpinken beweren dat het nationalisme volledig en voor goed is voorbijgestreefd. Dat hun beweringen weerlegd worden door een nationalistische vloedgolf over de hele wereld die nooit zijns gelijke heeft gekend, schijnt daarbij nauwelijks indruk op hen te maken.

Deze Europa-bouwers vindt men ook en vooral in de grote partijen. Enkele onder hen zijn er in geslaagd zich zeer hoog op het Europees podium te hijsen en vanuit deze Olympische hoogte kijken ze met onverholen minachtig neer op het verouderd en toekomstloos nationalisme. Hun vaderland, dat is het Europa der zes, der zeven, der dertien of hoeveel het er ook zijn geworden.

Het is de logische weg, het is de vlucht in Europa ! Wie niet in staat is, tussen Noordzee en Maas een Europa der Twee te bouwen, moet wel elders de wonden van zijn onmacht en mistakking gaan likken. Die onmacht wordt dan weggegomd onder nieuwe doodoeners ; zo heet het o.m. dat de rol der kleine volkeren is uitgespeeld.

Niemand zal het zich ooit in de kop halen te beweren dat de rol der 4.400.000 Densen is uitgespeeld, of de rol der 3.500.000 Noren of der 4.400.000 Finnen. Maar de Belgische Europeanen draaien hun hand niet om voor de bewering dat de rol van de meer dan 5.000.000 Vlamingen is uitgespeeld, dat hun achterlijk nationalisme heeft uitgediend.

Achter dit Europese argument heeft het fransklonisme een nieuwe verdedigingslijn opgesteld. Brussel, « carrefour de l'Europe », kan zich niet langer met stieriele laattwisten inlaten ; de Vlamingen moeten te Brussel het offer van hun taal brengen omdat Nederlands nu éénmaal geen « Europese » taal is : het wordt slechts gesproken door 16.000.000 minder-ontwikkelden. Daar de Vlamingen nog altijd niet het diplomatenpeil bereikt hebben is het maar normaal dat hun belangen in het wordend Europa behartigd worden door hun meer progressieve Brusselse en Waalse landgenoten. Enzoverder, enzoverder

Heeft de Vlaamse beweging, heeft het Vlaams-nationalisme op al deze drogredenen en schijnargumenten geen antwoord ? Heeft het Vlaams-nationalisme aan Vlaanderen dan geen enkele Europese boodschap te brengen ?

(Lees door blz. 6)

Halle en Alsemberg : Demokratie bij nacht

Moeten ruiten rinkelen?

Men heeft sterk de indruk dat deze regering er één is die de echte democratie miskent. In een waarachtige democratie immers zouden er gedurende het parlementair verloop alleen lopende zaken mogen geregeld worden. Thans beleven we het feit dat de regering allerlei oplossingen wil doorvoeren, die op scherpe kritiek in het parlement zouden stuiten en er daar zelfs nooit zouden door geraken. Dat dit een verkrachting van het fair-play-principe en van het beginsel van de democratie zelf betekent, hoeft geen nader betoog.

Gezien het verleden van de heren Lefèvre en Spaak, met school- en koningsvraagstuk, zullen deze feiten trouwens geen enkel aandachtig politiek waarnemer verwonderen.

Het is anderzijds een kenmerk van de fransdollen dat zij hun duister spel eveneens achter de schermen spelen. Zij hebben in dit land traditioneel de sleutelstellingen in handen en ze gebruiken ze goed.

Dit alles bedenken we, nu de regering in stilte toelating heeft verleend aan het ateneum te Halle om een hogere franstalige cyclus in het leven te roepen en aan de middelbare school te Alsemberg om franstalige lagere klassen op te richten. Terwijl de regering over de daken schreeuwt dat het tijd wordt de Vlamingen voldoening te schenken in hun strijd voor hun grondgebied en om hun bestaan, wurgt zij diezelfde Vlamingen bij nacht en bij verrassing. Al het geschreeuw van Théo Lefèvre voor een gezonde oplossing van het Vlaams-Waalse vraagstuk, moet dienen om zijn fransdolle ideeën uit te voeren.

De regering denkt de Vlamingen met het kluitje van geen talentelling in het riet te sturen. Ondertussen begint ze de verfransing van Vlaams-Brabant door te drijven over de grenzen van de acht betwiste randgebieden heen !

Dat men zo iets van Théo Lefèvre opgediend krijgt, tot daar. Maar dat kleurflaminganten zoals de ministers Dequae, De Clercq, P.W. Segers en andere Fayat's daarbij geen kikk geven is nogal bar. Het klassieke stukje komedie om de aanhangerkleurflamingant te blijven lijmen blijft zelfs achterwege !

Even willen we groot-flamingant van Elslande nog eens terzijde nemen. De man heeft de laatste maanden heel wat pluimen verloren door de hansworstenrol die hij als adjunct te spelen kreeg. Zal hij thans toelaten dat men hem in zijn eigen streek letterlijk in zijn hemd zet ? In paats van hem gezag bij te verlenen berooft zijn adjunct minister-titel hem van het laatste greintje

dat hij nog bezat. Meer, de functie van adjunct-minister zelf wordt potsierlijk. Wil van Elslande nog ooit zijn gezicht laten zien, dan dienen die franstalige afdelingen er niet te komen of dan dient hij de deur achter zich dicht te slaan en zijn ontslag als minister in te dienen

En toch vergist de regering zich wanneer ze denkt dat ze die verfransing te Halle en te Alsemberg straffeloos kan doordrijven. Wanneer de Vlaamse jeugd thans die walgelijke achterbakse verfransingsmethodes ziet dreigt er groot gevaar dat de jarenlange opgekropte woede tot uitbarsting komt.

Men moet geen groot psycholoog zijn om dit in te zien. Als er straks ruiten gebroken worden zal alleen de regering er de volle verantwoordelijkheid van dragen.

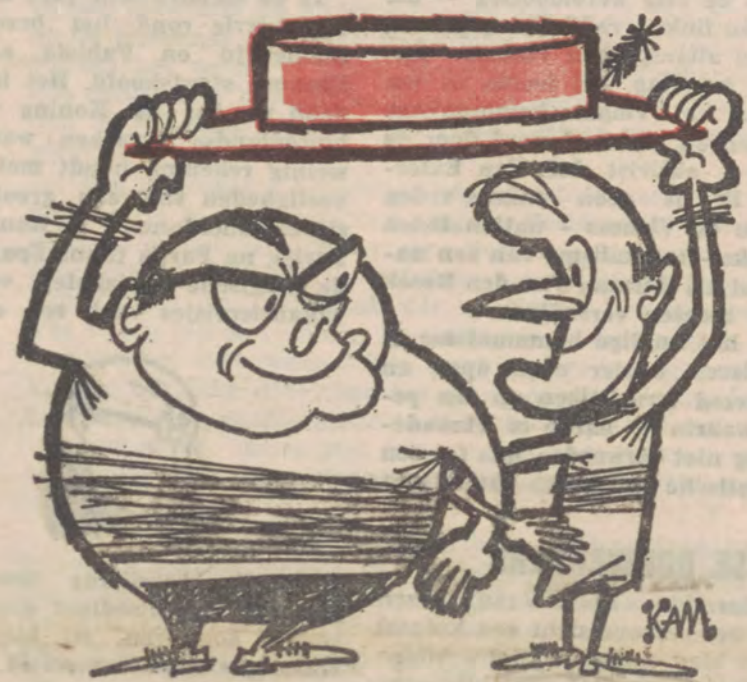
Zij zal achteraf niet moeten jammeren.

Vlaamse Kuisvrouwen

Bij de Belgische gezanten van eerste klasse is er geen enkele Nederlandstalige, tegenover 13 Franstaligen. Bij de gezanten van de tweede klasse is de even schandalige verhouding 4 Nederlandstaligen tegenover 74 Franstaligen. Bij de raden d.z. ambtenaren — in buitenlandse — dienst van de derde klasse zijn er 25 Vlamingen op 102. In de vierde klasse (sekretarissen van eerste klasse) zijn er 7 Vlamingen op 54. Dit betekent dat in de hoogste vier klassen van de diplomatieke dienst er slechts 36 Vlamingen (14,5 %) staan tegenover 211 Franstaligen (85,5 %).

Wat de huidige minister (Spaak N.v.d.R.) van zins is, n.l. het overbrengen van diplomaten der Franse taalrol naar de Vlaamse, is tenslotte niets dan bedrog.

Deze statistiek en deze bedenkingen lezen wij in het blad van de Vlaamse Toeristenbond. Intussen kunnen wij Spaakeen beter middel aan de hand doen om het taalevenwicht in de diplomatieke diensten te herstellen, n.l. de uitbreiding van de meerderheid Vlaamse kuisvrouwen die op dit ogenblik in zijn departement reeds bestaat. Vandaar onze oproep die zeker tegemoet komt aan de bedoelingen van de Minister.

Alarm voor de as Gent - Zelzate

Tijdbom te Dour?

Het is niet de eerste keer dat « Gent » strijdkreet en wachtwoord der Vlamingen is. Rond de strijd voor de Gentse universiteit balde zich jarenlang de ganse energie van de Vlaamse beweging samen. Vandaag dient de ganse Vlaamse energie ingezet te worden om de industrialisering van de as Gent-Zelzate te bekomen.

Het bezoek van minister Merlot aan Gent-Zelzate en zijn Franse toespraken aldaar zijn niet alleen een belediging voor het Vlaamse volk, zij werpen ook de schaduw vooruit van een sombere dreiging.

Geen illusies : Sidemar is er nog altijd niet. Van verschillende zijden wordt het zo voorgesteld alsof de vestiging van het staalkompleks reeds in kannen en kruiken is. De Walen weten beter : hun verzet tegen de vestiging laat niet af omdat zij weten, dat er nog steeds kansen zijn op Waals succes.

Merlot verklaarde grootmoedig dat hij zelf — alhoewel Waal — geen bezwaren tegen de vestiging had, voor zover daarbij geen Waalse belangen worden geschaad. Eigenaardige verklaring wanneer men bedenkt dat de geestesgenoten van Merlot geen dag laten voorbijgaan om te verklaren dat Sidemar-Zelzate een aanslag is op de Waalse industrie.

Er is in de voorbije dagen een bericht haast onopgemerkt door de Belgische pers gegaan, bericht waaraan de Vlaamse opinie veel te weinig aandacht heeft besteed : te Dour zou de rijkste cokes-ader van heel Europa zijn ontdekt.

Men weet dat het « ontdekken » van mijnen en bodemrijksdommen op het geschikte ogenblik steeds een gullekoosd wapen in de economische strijd is geweest. De « ontdekking » te Dour krijgt slechts haar volle betekenis wanneer men het op-zet Sidemar van nabij bekijkt.

Jaren terug kocht Belval te Zelzate enkele honderden hektaren grond om er te gepasten tijde een bedrijf op te richten dat Zweeds erts en Kempische cokes tot staal zou verwerken. Jarenlang bleven de terreinen braak liggen totdat er enkele tijd geleden schot in het project kwam.

En nu, op het ogenblik dat de definitieve beslissing moet vallen, « ontdekt »

men plots de cokes van Dour, waarvan het heet dat zij beter kunnen geëxploiteerd worden dan de Kempische !

Toeval ? Opzet ? De minister, de heren Walen hebben geen bezwaar tegen Sidemar voor zover daarbij geen « Waalse belangen » geschaad worden.

De vraag dringt zich op : wordt Zelzate geslachttofferd, wordt het Kempische kollebekken geslachttofferd, of allebei ?

Het bezoek van Merlot had iets onheilspellends. De Minister stelde de Gentenaars voor de keuze : een ringvaart of een ringlaan. Voor allebei was geen geld voorhanden. En deze verklaring komt op een ogenblik dat beide werken reeds aan de gang zijn, dat voor beide projecten reeds kredieten werden uitgetrokken.

De komende weken zullen het antwoord brengen inzake Sidemar. Dat antwoord zal mede bepaald worden door verhoogde Vlaamse aandacht en strijdvaardigheid.

Voor onze Reportage-dienst

WIE SCHENKT ONZE REDAKTIE

- ★ Een draagbare bandopnemer, klein formaat en werkend op batterij.
- ★ Een handige en draagbare schrijfmachine.

IN RUIL KRIJGT DE FIRMA PUBLICITEIT IN ONZE UITGAVE.

HERMAN VAN DEN REECK

De « Rode Vaan » van 21 juli wijdde in haar persoverzicht een stukje aan het artikel dat wij brachten over de herdenking op 9 juli jl. te Borgerhout van Herman Van den Reeck. Na met genoegen te hebben aangestipt dat men van Vlaams - nationale zijde de figuur van de neergeschoten student ziet als een katalisator voor de « wederzijdse waardering, simpatie en samenwerking tussen alle Vlamingen van goede wil in verband met de algemeen - Vlaamse levensbelangen », verwijt « De Rode Vaan » ons dat we verzuimden te vermelden dat Herman Van den Reeck een actief lid was van de kommunistische partij.

Herman Van den Reeck behoorde tot een generatie — de generatie van na de 1ste wereldoorlog — die vaak een links - radikalisme paarde aan een uitgesproken Vlaams - nationale houding. Hij leefde in een tijd dat het Vlaams kommunisme gedragen en gevormd werd door de sociaal - activist Jef Van Exterghem. Er is geen enkele reden waarom de Vlaams - nationalist het links - radikalisme van een nationalist als Herman Van den Reeck zouden moeten verzwijgen.

Kan het huidige kommunisme in Vlaanderen echter even open en onbevreesd terugkijken op een periode waarin de partij in Vlaanderen nog niet verworden was tot een belgicistische en hoera-patriotische klub?

GENTSE DOKWERKERS

In dezelfde « Rode Vaan » lezen wij in het persoverzicht een knipsel uit ons blad onder de titel « Alleen de vakbonden ». Het gaat hier over onze bijdrage met betrekking tot de Gentse dokwerkers waarin wij het onderscheid dat door de vakbonden en het havenbestuur wordt gemaakt tussen dezelfde dokwerkers, aan de kaak stelden. De Rode Vaan merkt daarbij op dat wij niet in de eerste plaats tegen de vakbonden moeten te keer gaan, maar wel tegen de havenkapitalisten die de voornaamste verantwoordelijken zijn voor het bestaan van twee categorieën dokkers. «Om daar een einde aan te stellen dienen de dokkers zich niet tegen hun vakbond te keren, maar eensgezind te strijden tegen het havenpatronaat

en de toepassing en de eerbiediging te eisen van de democratie in hun vakbond», aldus de Rode Vaan die blijkbaar vergeet dat het in de eerste plaats de taak is van de vakbondsleiding, in te staan voor de belangen der bij hun aangesloten arbeiders, in dit geval dus de achteruitgestelde dokwerkers. Door drukking uit te oefenen op die vakbondsleiding zullen zij kunnen bewerken dat deze in het geweer springt en ageert tegen de havenbonzen die de arbeiders uitzuigen.

BUITENLANDSE ZAKEN

De oorlog om Buitenlandse Zaken woedt voort. Eer wie ere toekomt : de Standaard - redakteur Luc Delaforterie heeft zich in het Spaak'se been vastgebeten en laat niet los. In een reeks merkwuurde artikels heeft hij aangetoond hoe, naast en ook dank zij de mistoestanden op taalgebied, ook uitwasen op ander gebied in Buitenlandse Zaken bestaan.

De kliek fransdolle baronnen op dat Departement heeft, bij het naar zich toehalen van het laken, wel alle zin voor maat verloren. Toen één onzer ambassadeurs in het buitenland artistieke en culturele bevestigingen kreeg vond hij er niets beter op dan maar dadelijk de

aankoop van een vleugelpiano voor het bescheiden sommetje van 140.000 fr. voor te stellen. Op het Departement vond men zulks toch wel een tikje overdreven, waarna de ambassadeur besloot maar vrede te nemen met een tweedehands-piano die toch nog altijd meer dan 100.000 fr. moest kosten. Een ander ambassadeur, sinds lang niet meer in dienst, bleef zonder verpinken de maandelijkse 15.000 fr. voor representatiekosten binnenrijven.

Maar nog eens : om een einde te stellen aan de hele kermis op Buitenlandse Zaken had het volstaan dat de Vlaamse volksvertegenwoordigers en senatoren in de « grote » partijen één enkele keer één enkele begroting hadden gekelderd.

WAAROM NIET, SPAAK ?

In de socialistische pers is er heel wat herrie rond het bezoek van Boudewijn en Fabiola aan het Spaanse staatshoofd. Het is inderdaad zo dat de Koning bij zijn buitenlandse bezoeken wat al te weinig rekening houdt met de gevoeligheden van een groot aantal zijner onderdanen : na Rome kwam Parijs, na Parijs thans Spanje. Dat de Belgische socialist voor hun vakantieresjes vaak een even ei-

genaardige voorliefde voor landen met een nog bloediger diktatoriaal regime koesteren, zij hier slechts volledigheidshalve vermeld.

Bij heel de Spaanse herrie wordt door de socialistische pers met wel lust de naam van Degrelle gebruikt. We hebben niets daartegen: eenieder koopt zijn potje zoals hij dat lust. Maar we vinden het eigenaardig dat de socialistische pers in dit verband partijgenoot Spaak zo weinig vernoemt. Was het inderdaad niet dhr Spaak die in 1955 beloofde, de diplomatieke betrekkingen met Spanje te zullen verbreken wanneer met zekerheid zou kunnen vastgesteld worden dat de gewezen leider van Rex in dat land vertoefde?

De voorzichtigheid van dhr Spaak inzake Degrelle wordt al zo spreekwoordelijk als zijn « j'ai peur »...

MARCINELLE EN LIMBURG

Het is dezer dagen vijf jaar geleden dat te Marcinelle de vreselijke mijnramp plaats greep waardoor talloze Vlaamse — en vooral Limburgse — families in rouw werden gedompeld. In die tijd is de naïeve vraag gesteld geworden, waarom Limburgers te Marcinelle kolen gingen houwen, waar ze toch hetzelfde konden doen praktisch naast de deur. Het antwoord op die vraag is nog steeds hetzelfde gebleven.

Uit recente cijfers is gebleken dat van alle mijnbekkens in het gebied der E.G.K.S. het Kempisch bekken het zwaarst door de werkloosheid wordt getroffen. Het aantal jaarlijkse verplichte werkloosheidsdagen belooft er nog steeds een veelvoud van dat in de andere Belgische bekkens. Zulks is des te schandelijker wanneer men vaststelt dat de verliezen op de uitbating — na compensatie ! — in de Kempen 21 fr.-ton bedragen en in Wallonië 100 fr.-ton.

De Limburgse mijnwerker haalt per dag 600 kg meer naar boven dan zijn Waalse kollega, maar verdient toch nog altijd aanzienlijk minder dan deze laatste.

Zoals we verleden week schreven in verband met de Luikse metalurgie: mobiliteit blijft voor de Limburgse arbeider het enige alternatief voor de werkloosheid. Daarom sterven zoveel Vlamingen te Marcinelle. En vandaag ?

VAN CAUWELAERT REDIVIVUS ?

In de « Gazet » van 4 augustus 1961 heeft volksvertegenwoordiger L. Kiebooms een nogal verward artikel gepleegd over federalisme.

Zijn oplossing voor de Belgische dualiteit is waarlijk niet het ei van Columbus : kulturraden als politieke uitdrukking van een volk, grotere provinciale decentralisatie met grotere economische bevoegdheid.

Dhr Kiebooms is zijn politieke loopbaan begonnen onder de vleugels van wijlen dhr Frans van Cauwelaert. Deze laatste had de jonge Kiebooms opgemerkt toen deze op een vergadering praktisch de enige jongere was om het unitarisme te verdedigen.

Voor unitaristen à la van Cauwelaert was een halve eeuw geleden nog een schitterende politieke loopbaan voorbehouden. Thans echter, vriend Lode, zijn de vooruitzichten niet meer zo schitterend !

E-3 TE LAAT

De reisagenschappen en toeristische diensten der Skandinavische landen wijzen er de buitenlandse toeristen op dat de kortste weg vanuit Zuid-Europa naar Skandinavië de E-3 is. In Noord-Duitsland werd zopas de tunnel onder het Kiel-kanaal — belangrijk kunstwerk in de E-3-weg — voor het verkeer opengesteld.

De naïeve Zuid-Europeanen die langs die « kortste weg » gauw eens naar de fjorden willen, zullen op het traject Kortrijk-Antwerpen de tijd, die ze elders hebben ingelopen, ruimschoots terug verliezen.

België in Europa !

GOED INGELICHT

Er zijn nog steeds goedgelovige zielen die denken dat « La Libre Belgique » de best ingelichte krant is die er in den lande wordt uitgegeven. Hoe ver het aardrijkskundig geheugen des heren volschrijvers van die krant wel reikt kan men afleiden uit hun artikel over Kardi-

naal van Roey waarin werd gezegd dat hij afkomstig was uit Limburg ! Ons verwondert het na deze onthulling niet meer dat men op de Libre steeds weer in de war is met de ligging van de taalgrens. Ze denken daar waarschijnlijk dat deze reeds voorbij Antwerpen ligt.

OOK TE DILBECK

Niet alleen te Halle en te Alsemberg is men duchtig bezig via het officieel onderwijs te verfransen door het oprichten van franstalige klassen in het middelbaar onderwijs. Naar wij vernemen zou men ook zinnens zijn franstalige lagere klassen op te richten, in de in aanbouw zijnde rijksschool te Dilbeek. Misschien zal van Elslande na de vakantie komen vertellen dat hij van niets afwist. In ieder geval zullen wij noch te Alsemberg, noch te Dilbeek nieuwe franstalige klassen duldend, zomin als te Halle ! Een verwittigd man is er twee waard mijnheer van Elslande. En ge hebt bij ons niet met C.V.P.-Vlamingen te doen !

Z.E. Kardinaal van Roey

Op de leeftijd van 87 jaar, na meer dan 35 jaar aan het hoofd der Kerk in België te hebben gestaan, is Kardinaal van Roey toch nog onverwacht gestorven. De laatste jaren bracht hij zeer teruggetrokken door in het paleis te Mechelen. Zijn schaarse verschijningen in het openbaar lieten een man zien, waaraan de jaren niet onopgemerkt waren voorbijgegaan; zo verscheen bij het koninklijk huwelijk op het TV-scherm een Kardinaal die, ondanks het opvallend handikap van zijn leeftijd, toch een statige en indrukwekkende verschijning was gebleven.

Het is nog te vroeg om thans reeds de plaats te bepalen die Kardinaal van Roey inneemt in de rij der Mechelse Primaten. Het is echter opvallend hoe genuanceerd zijn beleid thans reeds beoordeeld wordt in de pers — ook en vooral in de katholieke pers.

Kardinaal van Roey heeft nooit zijn afkomst kunnen verloochenen : zijn slughed, zijn onverzettelijkheid, zijn zuiverheid en zijn teruggetrokkenheid waren de onvervalste kenmerken van de Kempische boer. Hij voerde een stroeve pen, zijn woord blonk meer uit door nauwkeurigheid dan door plastisch vermogen. Zijn kudde voelde meer de hand dan het hart van de herder.

Ook door het politieke leven van zijn land is hij niet ongemerkt heengestapt. Zijn verknoctheid aan het Hof was algemeen bekend; hij was één der zeldzame figuren die door drie opeenvolgende Vorsten bij talloze gelegenheden als raadsman en vertrouwensman werd geraadpleegd. Zijn herderlijke brieven hebben meer dan eens aanleiding gegeven tot hoog-oplopende debatten. Zijn onverzettelijkheid in de schoolkwestie maakte hem jarenlang tot het uitverkoren mikpunt van de linkse pers die daarbij niet steeds blij gaf van de nodige objectiviteit. De Kardinaal van zijn kant veroordeelde vaak scherp en ongenadig. Op het politieke vlak zal eenieder zich nog herinneren hoe scherp hij bij de laatste grote stakingsbe-

weging het A.C.V. tot de orde riep en hoe bits — te bits en te ongenueerd volgens velen — hij te dier gelegenheid het Belgisch socialisme veroordeelde. Op het religieuze vlak ligt nog vers in het geheugen de terechtwijzing die een vooraanstaande Vlaamse katholieke journalist oplep bij de publicatie van een artikel reeks over kloosterleven in deze tijd.

Deze Vlaamse boerenzoon, deze slugge Kempenaar scheen weinig begrip te hebben voor de eigen sociaal-economische en culturele noden van zijn volk. Hij drukte zich bij voorkeur — schriftelijk en mondeling — uit in het Frans dat hij beter sprak en schreef dan zijn moedertaal. Voor de Vlaamse ontvoeringsstrijd bleek hij weinig begrip te kunnen opbrengen; bij talloze gelegenheden en o.m. bij een hele reeks van verkiezingen nam hij op nauwelijks verholten wijze stelling tegen het Vlaams-nationalisme. Deze houding heeft in Vlaanderen vaak ongenoegen verwekt; ze veroorzaakte talrijke en tragische gewetensconflicten bij tienduizenden en het is zeer de vraag of daarbij de zaak van de godsdienst steeds werd gediend. Bij iedere belangrijke gebeurtenis, bij ieder belangrijk probleem in het land bepaalde hij zijn standpunt in herderlijke brieven; het heeft dan ook een zekere bitterheid verwekt dat hij inzake amnestie veel later dan het Vaticaan zijn stem heeft laten horen.

Kardinaal van Roey aanvaardde, toen hij Primaat van België werd, een zeer zware erfenis. De figuur van de ascetische, grote Kerkprins die Kardinaal Mercier was, had een diepe stempel nagelaten op het religieus en politiek leven van dit land. Met vaste hand heeft Kardinaal van Roey het roer overgenomen en een rechte koers gestuurd. Zonder afbreuk te doen aan de eerbied die men hem verschuldigd is, dringt zich toch een bepaald gevoel van spijt op bij de vaststelling dat de Vlaamse Kardinaal t.o.v. zijn volk een koers heeft gestuurd die nauwelijks afweek van de vorige.

T.V.O.

Speldeprikken

FACILITEITEN

Hoe moeten wij niet een traan van ontroering wegpinken, wanneer wij telkens opnieuw vernemen, hoe de huidige regering onder de bezorgde en onbaatzuchtige leiding van Theo Lefèvre zich met ziel (C.V.P.) en lichaam (B.S.P.) inspant om alle Belgen in dit land op een gelukkige wijze te laten samenleven.

Wij voelen ons hart van vertedering overlopen, wanneer wij zien, hoe de regering haar uiterste krachten wil aanspreken opdat de Walen, die zich door nood gedreven rond Brussel op Vlaams grondgebied komen vestigen, met de vriendelijke faciliteiten zouden ontvangen worden. Zo kunnen die arme ont-heemden zich daar werkelijk thuis voelen. Zij krijgen de gelegenheid om hun taal aan Vlaamse geburen, winkeliers en gemeentebesturen op te dringen. Zij kunnen hun kinderen in hun eigen taal, het Frans, laten onderwijzen. Ja, op sommige plaatsen gaat de officiële goedheid zover, dat men oude Vlaamse klassen afschaft om aldus een lokaal vrij te maken voor een nieuwe Franse klas.

Werkelijk, het is ontroerend hoe de Waaltjes op Vlaams grondgebied vertroeteld worden !

Iets minder gelukkig blijven inmiddels onze Vlaamse mobiele arbeiders, die in Wallonië hun karig loon gaan verdienen. Zij krijgen natuurlijk ook hun faciliteiten : overvolle treinen en vuile barakken om te slapen.

Dat ze in het Frans bevolen en uitgekafferd worden is natuurlijk minder erg. Dat hun kinderen er niet naar een Vlaamse school kunnen is klaarblijkelijk. En dat ze gedurende een ganse week hun vrouw niet zien ? Och, kom. Laten we niet sentimenteel zijn ! Zij worden toch getroost door de zekerheid, dat Vlamingen en Walen gelijk zijn voor de wet. Maar, dat begrijpt U wel, de Walen zijn natuurlijk iets meer gelijk.

ELIE.

Venster op het Buitenland

Nog nooit dook een dergelijk zevenkoppig monster van Loch-Ness op in de jaarlijkse komkommertijd: de Berlijnse draak, voorlopig gelukkig nog altijd niet vuurspuwend. Er gaat geen dag voorbij of Berlijn krijgt op de titelpagina's over de gehele wereld een halve bladzijde. Wat niet betekent dat er iedere dag iets nieuws te vertellen is over de voormalige hoofdstad van het Rijk. Het is en het blijft een Loch-Ness-verschijning. Voor heelwat diplomaten en staatslui trouwens een eerde ronprettige verschijning die hen noopt, de zonnige zomermaanden te slijten in mufte konferentiezalen met humorloze gesprekspartners. Van Westerse zijde houdt men onafgebroken op hoog niveau contact; deze kontakten hebben vooralsnog tot geen enkele nieuwe formule geleid en alles blijft bij de oude radikale toon. Ook achter het Stalen Gordijn werd gekonfereerd en ook daar beperkte men zich er toe, de oude stellingen nog wat steviger te ondermeten. Dat dhr Kroestsjev aanstuurt op een Berlijnse Top kan bezaaiert nieuw worden geheten; zijn Top-voorliefde is reeds bij andere gelegenheden vaak genoeg gebleken.

Top of geen top: het Duitse vraagstuk en het vraagstuk der ontwapening zijn thans — na 15 jaar — wel méér dan rijp voor een oplossing. Het uitblijven van deze oplossing kan wel niets anders betekenen dan dat beide partijen in de grond volkomen tevreden zijn met de huidige toestand; in deze veronderstelling dient het huidige rumoer dan alleen maar om een modus vivendi te vinden die een blijvende verdeling van Duitsland mogelijk maakt. Het wapengekletter biedt het voordeel dat men beiderzijds de kleinere partners er van kan overtuigen dat het ernst is en dat de nodige offers dienen te worden gebracht, natuurlijk niet door de groten. Lange tijd heeft men zowat overal geloofd dat een opgedreven wapenwedloop noodzakelijkerwijze moet leiden tot oorlog. Zulks mag in het tijdperk van de klassieke wapenwedloop dan al tot zekere hoogte waar zijn gebleken, thans klopt het helemaal niet meer. De huidige wapenwedloop houdt zowel in het Oosten als in het Westen het concurrentieklimaat warm en vermindert de binnenlandse spanningen. Het technische aspect van de wapenwedloop wordt van dag tot dag belangrijker; een volgehouden inspanning in een klimaat van koude oorlog levert voor de Groten het voordeel op dat hun technische en industriële voorsprong nog maar steeds aangroeit. Het is zonneklaar dat een prestatie als die van Titov in zijn Vostok 2 ook eens van die kant dient bekeken te worden.

Er is niet alleen de chronische ziekte Berlijn, er blijft ook de slepende Franse koorts. De Gaulle zal in de eerstkomende weken — als het ware opgejaagd in een ren tegen het uurwerk — weer een definitieve stap in Algerië moeten zetten. Zoals steeds tast men voorlopig nog in het duister omtrent deze stap en de oorzaak daarvan zal wel zijn dat zelfs de Franse president vermoedelijk niet weet welke richting het nu uitmoet. Hij schijnt het voornemen te koesteren, tegen midden september een Algerijnse regering aan te stellen; het is echter hoegenaamd niet roekeloos thans reeds te voorspellen dat hij daarbij slechts zeer weinig hulp van Algerijnse zijde zal krijgen. De nationalist hebben geen enkele reden om in het huidige stadium speciaal toeschietelijk te worden en de Mohamedaanse collabo's zijn er zich van bewust dat hun beste tijd voorbij is.

Het terrorisme van de ultra's grijpt inmiddels steeds verder om zich heen en te Parijs vraagt men, met betrekking tot de volgende putsch, alleen nog maar naar de juiste datum.

Ook inzake Tunis weinig of geen vooruitgang. Het pleit voor de gematigdheid van de Tunesische staatslui dat het konflikt voorlopig nog steeds gelokaliseerd blijft en dat Frankrijk zelfs niet te veel vanuit de U.N.O. wordt lastiggevallen. Inmiddels blijft het Franse leger te Bizerta zich gedragen als een bezetingsmacht die zich gerechtigd acht zelfs de hoogste Tunesische ambtenaren te onderwerpen aan controle en plagerijen. Dat de Franse aanval op Bizerta meteen een aanval op de laatste Westerse stellingen in Afrika bewijst o.m. van de Tunesische uitnodiging aan dhr Kroestsjev die onmiddellijk heeft beloofd, eens over te zullen komen voor een bezoek.

Te Punta-del-Este zijn vertegenwoordigers van 51 Amerikaanse staten bleven gekomen om te konfereren over het lot en het welzijn van 200.000.000 Zuid-Amerikanen. De Verenigde Staten die beneden het Panamakanaal slechts over een zeer relatief krediet beschikken, trachten er hun beste beentje voor te zetten en brachten een geschenk van meer dan één miljard dollars mee. Ze deden zulks weliswaar minder voor de mooie (donkere) ogen der Zuid-Amerikanen, dan uit welbegrepen eigenbelang. Want te Punta-del-Este verscheen niemand minder dan Ernesto « Che » Guevara, de Hjalmar Schacht van het Castro-regime. De baardige Cubaan had weliswaar geen klinkende munt te verdelen, maar hij bracht een geschenk mee dat de Zuid-Amerikaanse peones wellicht nog liever krijgen: de eis om, in het kader van de Latijns-Amerikaanse landbouwhervorming, over te gaan tot grootscheepse onteigeningen. En daar, zoals eens iemand zei, kneit het schoentje. Kennedy weet het zeer goed: betalen of anders... revolutie. En Yankee go home!

10-8-61

Rood Paradijs

DE LAATSTE FAZE?

Aan de vooravond van het 22ste Partijkongres publiceerde de Russische Kommunistische Partij een document dat de inzet heet te zijn van de laatste fase in de ontwikkeling der Sovjetmaatschappij: de stap van het socialisme naar het communisme. Men kent de verschillende trappen van ontwikkeling die door het marx-leninisme werden voorzien: de revolutie, de diktatuur van het proletariaat, het socialisme en eindelijk de klasseloze maatschappij, het integrale communisme.

Bijna een halve eeuw na de oktoberrevolutie wordt nu een datum vooropgesteld voor de laatste fase: over 20 à 30 jaar. Driekwart eeuw na de val van het tsarisme hoopt de Sovjetmaatschappij het uiteinde-lijk ideaal te hebben bereikt.

Hoe ziet men in het Kremlin dit kommunistisch paradijs op aarde? Het Derde Programma van de Russische Kommunistische Partij brengt een uitgebreid antwoord op deze vraag. Maar orthodoxe marxisten zullen wel naar opkijken bij dit antwoord: de kommunistische maatschappij van dhr K. beantwoordt slechts gedeeltelijk aan de heilsstaat zoals de rode kerkvaders hem zagen.

Het Derde Partijprogramma is wel zeer tijdsgebonden. Het legt er de nadruk op dat over 20 à 30 jaar Rusland de hoogste levensstandaard zal hebben bereikt. Het gaat daarbij stilzwijgend heen over iedere kommunistische doelstelling « an sich », om zich te verlustigen in een toekomst die stralender zal zijn dan die van de grote concurrent: Amerika. De lonen zullen hoger zijn, de werkdagen korter, de arbeidsvoorwaarden beter en de sociale voorzieningen vollediger dan die van de kapitalistische landen, waarbij speciaal de V.S. — zonder uitdrukkelijk te worden genoemd — gevizierd zijn.

Het is wel tekenend dat het Partijprogramma zo uitvoerig ingaat op het geliefde propagandathema van dhr K.: het wordt daardoor in de eerste plaats een tekst voor « profaan » gebruik, die wel zeer ver staat van de vroegere dialectische marxistische teksten. De klasseloze maatschappij anno 1961 is een « kleinburgerlijk » paradijsje geworden.

Zo kleinburgerlijk dat zelfs het « huis met een tuintje » niet is vergeten. Ook in de toekomstige totale kommunistische maatschappij zal de sovjetburger recht blijven hebben op een lapje grond om er wat pluimvee en enkele groenten te kweken. Men hoeft zich daarbij niet in te beelden dat de heren van het Kremlin zich vol vertedering hebben neergebogd over de vrije - tijds - besteding van de Sovjetmens. Het huis - met - een - tuintje is één der talloze details in het Programma die er op wijzen dat het toekomstige paradijs slechts een zeer betrekkelijk comfort zal bieden en alles behalve « kommunistisch » in de echte zin van het woord zal zijn.

De tuintjes, het pluimvee en de groentetelt als privaatbezit zijn in het huidige Sovjet-Rusland de onontbeerlijke aanvulling van de gebrekkige voedseldistributie. Het is voor niemand nog een geheim dat, hoe spektakulair de Russische vooruitgang op veelal gebied ook is geweest, de landbouwpolitiek heeft geleid tot een katastrofe van ongehoorde afmetingen waarbij « dekadente bourgeoisverschijnselen » als een zwarte markt, bevoorrad door de talloze bezitters van een lapje grond, moesten worden geduld. Dat deze schoonheidsvlekjes op de toekomstige heilsstaat ook in de laatste fase zullen worden geduld, wijst er wel op dat de huidige bewindhebbers met zoveel woorden erkennen dat voor het landbouwprobleem nog geen kruid is gewassen.

Ook op andere gebieden zal de verwenzijking van het Derde Partijprogramma niet van een leien dakje lopen. Bij de verdere ontwikkeling van de lichte industrie en het erbijbehorend distributie-apparaat

zal de sovjet-bureaucratie steeds meer en meer een zwaar blok aan het been worden.

Het Derde Partijprogramma bevestigt overigens nogmaals dat het communisme zijn doelstellingen kan en moet bereiken

zonder oorlog. Het Kremlin rekent er op dat het dekadente kapitalisme zichzelf zal uitschakelen. Dat echter behoort wel helemaal tot het domein van het « wishfull thinking » en staat zo mogelijk nog verder van de leer der rode kerkvaders.

BINNENLANDSE SPIEGEL

De binnenlandse politieke windstilte kan men best meten wanneer men op een willekeurige dag in deze verlovweken zeventen kranten doorbladert: het commentaar is uiterst karig en de redakteurs-binnenland behandelen in praktisch iedere krant een ander thema. Maar — zoals we reeds vorige week schreven — windstilte voor de storm is een klassiek verschijnsel.

Over een paar weken wordt het eerste Renardistische offensief verwacht. De dreiging Renard ligt als een loden gewicht op de Wetstraat en maakt de regering — reeds op halve kracht wegens het verlof — totaal vleugellam. De vervaldatum voor een aantal zeer belangrijke problemen nadert met rasse schreden en uit alles blijkt dat de ploeg Lefèvre maar steeds ter plaats blijft trappelen.

Een onverwacht briesje in deze windstilte was de kortstondige herrie na het overlijden van dhr Seeldraeyers, secretaris-generaal op het Departement voor Nationale Opvoeding en Cultuur, gekend socialist. De katolieke pers in Vlaanderen stelde onmiddellijk het vraagstuk der opvolging. Dhr Seeldraeyers was steeds een onverholen tegenstander geweest van de splitsing van het departement. Zijn overlijden, zo betoogde men van Vlaams-katolieke zijde, was een enige gelegenheid om het Departement tot op zekere hoogte te splitsen en een katoliek voor Vlaamse zaken, samen met een socialist voor Waalse zaken te benoemen. Alles wijst er echter op dat dit betoog wel een vröme wens zal blijven.

Inderdaad, van socialistische zijde werd onmiddellijk geantwoord dat het onkies was, dadelijk na het overlijden van een hoog ambtenaar reeds het vraagstuk der opvolging te stellen. Het heette verder dat een overleden socialist nu eenmaal door niets anders dan door een andere socialist mag worden opgevolgd. Tenslotte schreef Jos Van Eynde, toch nog altijd ondervoorzitter van de B.S.P. en dus bekleed met het nodige gezag, een categoriek artikel in de « Volksgazet » dat definitief de domper zette op alle hoop en verwachtingen. Na hevig tekeer te hebben gegaan tegen de Vlaamse katolieke opinie verklaarde dhr Van Eynde: « Bovendien wensen we niet te horen van een Vlaams en een Waals ministerie, doch van een Belgisch. Als sommigen het federalisme willen, dat zij het zeggen; wij willen het niet! ». De B.S.P. zal, volgens haar ondervoorzitter, aan de regering onverbloemd zeggen dat er geen verandering mag komen in de samenstelling van het Departement en de respectieve boegdheden van « de titularis en zijn adjunct ».

Daarmee kan dhr Van Elslande, nog steeds in het beschamend narrenpak van « Belgisch adjunct », het weer stellen. De herrie rond de opvolging Seeldraeyers en het artikel in de « Volksgazet » werpen daarenboven een schril licht op de verhoudingen in de huidige regering. Men zal zich herinneren dat dhr Lefèvre destijds zijn team aankondigde als de ploeg die eindelijk eens orde op zaken ging stellen in de Vlaams-Waalse verhoudingen. Sommigen, waaronder ook overtuigde Vlaamsgezinden, hebben dat een ogenblik geloofd. Sindsdien echter is het één ononderbroken ketting geworden van hele en halve kapitulates, van schijnoplossingen en spitsvondigheden; het wordt thans voor de laatste ziende blind duidelijk dat ook deze regering geen oplossing kan en zal brengen. Sinds lang is de Wetstraat het centrum geworden van centrifugale krachten; het is niet meer vanuit dit centrum dat de krachten kunnen geleid en bedwongen worden. Iedere regering in de unitaire Belgische staat is voortaan gedoemd tot onmacht en voor een billijke oplossing van de Vlaamse problemen bestaat er nog slechts één enkele waarborg: harde Vlaamse politieke macht.

In de Wetstraat trouwens verdoet men zijn tijd liever aan het oude politieke dobbelspel. Achter de schermen wordt thans reeds een heruitgave voorbereid van een operatie die gedurende de regering-Eyskens zoveel succes kende, maar dan in omgekeerde zin. Zoals de C.V.P.-voorzitter Lefèvre onverpoosd intrigeerde om zijn partijgenoot-eerste-minister te doen struikelen en om de geel-blauwe coalitie te vervangen door een geel-rode, zo ook is thans dhr Van den Boeynants ijverig aan het werk om dhr Lefèvre af te lossen, maar dan in een C.V.P.-liberale regering.

In de kerkelijke hiërarchie zijn er, na het overlijden van Z.E. Van Roey, belangrijke wijzigingen op til. Reeds sinds enkele jaren scheen men te Rome aan te dringen op een splitsing van het bisdom Mechelen en op een algehele reorganisatie; het heette dat Kardinaal Van Roey met deze plannen niet ingenomen was. Thans is de zaak weer aktueel geworden: er wordt verondersteld dat er een bisdom Antwerpen zou komen en een bisdom Brussel-Leuven-Nijvel. Hierbij zou dan te betreuren vallen dat de kerkelijke indeling geen rekening zou houden met het feit dat de taalreus dwars door Brabant loopt. Ook het bisdom Luik zou gesplitst worden; hier zou tegemoet gekomen worden aan een oude Vlaamse wens: Limburg niet langer onder Luik.

Dat het Vaticaan de zaken stevig in handen schijnt te willen houden zou o.m. blijken uit het feit dat de Paus op eerder verrassende wijze het metropolitaan kapittel in kennis liet stellen van de benoeming van Mgr. Leo Suenens tot apostolisch administrator.

10.8.61.

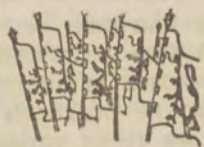
Tieef Kaloot, Schild en Zwaard van Vlaanderen!

Lezers schrijven ons

LEEUWENVLAG VOOR STANDAARD

Langs deze weg wordt een beroep gedaan op de welwillendheid van onze leden ten bate van een Vlaamse gevelvlag voor de Boekhandel De Standaard te Antwerpen, die dit jaar zowel als vorig het niet nodig oordeelden onze Vlaamse nationale feestdag te gedenken, en bij bemerkings hierover verklaarden geen dergelijke vlag te bezitten (wel werd daar bij bezoek Koningin Fabiola een driekleur uitgehangen).

Daar dergelijke vlaggen nergens kosteloos te bekomen zijn, zo zouden misschien onze strijdgenoten daartoe hun steentje willen bijdragen.

De Pallieters, Antwerpen.

BOEREN ZONDER TOEKOMST

Geachte Volksunie,

Wij boerenjongeren worden door iedereen verlaten. Wij hebben geen toekomst meer. Tegen onze wil in worden wij naar de stad en de nijverheid gedreven.

Diep in ons hart zijn wij onze boerenleiders gaan haten. Zij hebben ons lang genoeg gepaaid met mooie beloften, we zijn het beu.

Van jonge B.J.B.-ers werden wij Boer en Boerin in zover het mogelijk was en natuurlijk ook trouw lid van de Boerengilde.

Dat wij met deze stap onze eigen ondergang bewerkten begrepen we toen nog niet, doch de ondervinding door de jaren heen heeft ons dat doen inzien en laten gewaar worden. Nu staan wij op een keerpunt.

Zo komt het dat wij jongens en meisjes van het platteland, evenals alle boeren in Vlaanderen, in een laatste wanhopige poging op U beroep doen. Ons Boer-zijn staat op het spel. De steeds maar verhogende taken en lasten verpletteren ons. Misschien is er nog een heel klein beetje hoop en misschien brengt gij, als jonge Vlaamse partij een kleine zonnestraal in ons zorgernijk boerenbestaan door in het parlement eens harde taal te spreken.

De Payot.

N.v.d.R. — Onze jeugdige lezer heeft natuurlijk gelijk waar hij het heeft over het verraad door zijn grote boerenorganisatie maar hij mag niet iedereen over dezelfde kam scheren.

De B.J.B. doet bv. zeer goed haar best op Vlaams gebied van onze kant zullen niet stilblijven en ons inspinnen — zoals wij dat trouwens altijd deden — voor de uitgezogen landbouwersstand.

OUD-LEERLINGENBOND

Heren Uitgevers,

Het is zeer laat om nog na te komen over de voorbije verkiezingen, maar ik maak gebruik van het dode seizoen in de politiek om u mijn verontwaardiging mee te delen over de handelwijze van de Oud-leerlingenbond van het Heilig-Hartkollege te Ganshoren-Brussel.

Op 6 maart kregen alle oud-leerlingen van dit katholiek kollege een brief om « een (sic) beroep te doen op de solidariteit der oud-leerlingen van ons College ». Die solidariteit moest erin bestaan aan een zekere Jacques De Staercke, onverkiesbaar voorkomend op de 12de plaats van de C.V.P.-lijst te Brussel, onze « voorkeurstem te verlenen ». Waarom? Omdat hij zoals wij oud-leerling is van het kollege.

Had ik het geweten, Waarde Redactie, dat zolets ging gebeuren, ik had mij kandidaat laten stellen op de Brusselse Volksunie-lijst en ik had aan de heren van het Heilig-Hartkollege gevraagd of zij ook voor mij wat kosteloze propaganda wilden maken. Ik kan er mij immers eveneens op beroepen oud-leerling te zijn.

Zetelfabriek Boterberg

LEDEZIJDE - LEDE

Alleenverdelers:
Engel & Co

Eigen produktie
Uitgebreid gamma
Aan huis geleverd

Prospektus
op verzoek:

TEL. (053) 225.60

Voor leden
en abonnees
Volksunie:

20 % KORTING

BOEKHOUDING IN 'T NEDERLANDS

EXPERTISE
FISKALITEIT
ORGANISATIE
BANKKREDIETEN

K. V.
J. De Windestraat 38
Dilbeek

T. 21.14.58
na 18 u.

Op doorgang naar de kust

bezoekt het

VLAAMS HUIS

IJZERLAAN 83, DIKSUIDE

Lokaal van de Volksunie

Uitbater

Leo Devreese

Sandwichbar

MAXWELL

RESTAURANT

Warme en koude gerechten
open dag en nacht

Godelieve de Ley

DE CONINCKPLEIN 7
ANTWERPEN

Wie Gent bezoekt,
Het stadhuys bewondert,
loopt zeker even aan bij RIK,

in café «RUBENSHOF»

BORLUUTSTRAAT 13, GENT

Vraag bij het inrichten
van uw woning raad bij

galerij

MARGARETHA de BOEVE

ASSENEDE
TEL. (09) 78 50 57

Grasduinend in de vakantiepers

Ondanks het feit dat wij in volle komkommertijd zijn, verschijnen in tal van bladen steeds weer artikels over de Vlaams-Waalse verhoudingen. Het federalisme raakt niet uit het nieuws en men heeft de indruk dat men zowat in alle kringen een najaar verwacht dat misschien wel historischer zou kunnen worden dan het jaar 1830.

DE GAZET

4-8-61.

Met Louis Klebooms aan het woord in zijn vrije tribune om wat te bomen over federalisme. Lowieke, die indertijd carrière gemaakt heeft als unitarist onder het koesterend oog van wijlen Van Cauwe-laert is nog steeds niet van zijn oude ziekte genezen.

Louis heeft de indruk dat er in België niet veel aanhangers van het federalisme zijn. Bovendien:

« Maar er zijn niet alleen goede Vlamingen die zweren bij het federalisme, er zijn er nog die zweren bij het unitarisme! »

Deze laatste menen dat in een democratisch België het onverantwoord is, onder Vlaams opzicht, zijn politieke macht prijs te geven. Het is waar dat deze politieke macht nog altijd niet de volledige oplossing van de Vlaamse grieven heeft gebracht, maar zal het gemakkelijker gaan, wanneer wij aan de minder talrijke Walen éénzelfde politieke vertegenwoordiging in de centrale leiding zullen geven als aan de talrijker Vlamingen? »

Zoals iedereen weet hebben de Vlamingen in België het namelijk voor het zeggen. In een federaal België zou het dan met onze hegemonie gedaan zijn. Trouwens, zegt Louis, bij de weinige federalisten zijn er nog tal van strekkingen.

« Daar zijn echter niet alleen de federalistische strekkingen op paritaire basis, er is ook het federalisme op provinciale basis. Partijgangers daarvan vindt men aan beide zijden van de taalgrens, maar voornamelijk aan Waalse zijde. »

Het volstaat te wijzen op de groot-scheepse en succesvolle activiteit die in verscheidene provincies met hunne economische raden aan de gang is en die wel eens als vaste ondergrond zou kunnen dienen voor een politiek federalisme op provinciale basis. Dit federalisme zou volstrekt niet minderwaardig zijn ten overstaan van het twee- of driedelige. »

Voor deze vorm van « federalisme » schijnt Lowieke wel enige sympathie te hebben. Daarmee is hij in gezelschap van de aartsconservatieve senator Lervens (Bolang van Limburg) die dat vroeger ook reeds meende te moeten verdedigen. Maar Lowieke wil ook positief zijn. Wat stelt hij dan voor?

« Rond het begrip « Vlaanderen » is een gevoelskern gegroeid waaraan gestalte kan gegeven worden in een zekere aanpassing van de staatsinstellingen, waardoor het Vlaams-nationaal zijn uitdrukking dan zou verkregen hebben. Laat ons zeggen dat deze instelling de Kultuurraad is, die de determinerende kulturele bevoegdheid zou omvatten en die de politieke uitdrukking zou zijn van een volk, wonende op een grondgebied dat nauwkeurig afgebakend is en binnen hetwelk de taalhomogeniteit wordt vastgelegd. Hetzelfde voor het begrip « Wallonië ». Tusschen een speciale regeling voor Brussel en voor de Oostkantons. Voeg daarbij een grotere provinciale decentralisatie met een grotere economische bevoegdheid. »

België blijft als geheel bestaan: politiek, economisch, internationaal, naar binnen gedifferentieerd naar de taal door zijn bevolking gesproken. »

Ziedaar de oplossing: los de taalgrenzen op en Vlaanderen is gered! Als of de Vlaamse Beweging van 1961 alleen maar taalgrenzen zou hebben. Louis, jong, het wordt tijd dat ge U weer wat aan de Vlaamse Beweging gaat interesseren.

RAAK

Augustus 1961.

Reeds lang is « Raak » het maandblad van de K.W.B. een blad naar mijn hart om zijn Franse taal en zijn eerlijkheid. De nummers van juli en augustus waren weer bijzonder aktueel op Vlaams gebied. In het juli-nummer verscheen een overtuigend pleidooi voor de E3 en een raak artikel over de IJzerbedevaart. Het augustus-nummer besprak « Zelzate » als toetssteen van België's daadkracht om grote problemen een moderne oplossing te geven. In hetzelfde nummer verscheen een bladzijde objectieve voorlichting over federalisme. Het blad spreekt zich duidelijk uit voor

kulturele autonomie. In verband met mogelijke federalistische maatregelen op economisch gebied meent « Raak »:

« De andere gebieden waarvoor men zelf-regeling voorstelt, zijn niet zo vanzelfsprekend. Bv. moet de economie van ons land ook apart geregeld worden door Vlamingen en Walen? Het is zo, dat we in Europa steeds meer gaan naar een gemeenschappelijke markt en een verbonden economie, maar steeds gaan er nationale diensten blijven bestaan om de belangen te behartigen. In Frankrijk heeft men zelfs bevestigd dat Frankrijk, als onderverdeling van de Euromarkt op zichzelf als economische eenheid te groot is, niet als markt, want deze is liefst zo groot mogelijk, maar als werkingseenheid waarbinnen men initiatieven kan nemen en plannen uitwerken. Daarom stelt de regering nu voor binnen Frankrijk 9 min of meer afzonderlijke economische gebieden te omlijnen die elk initiatiefrecht kunnen bezitten. »

Gelijklopend hiermee is het niet zo belachelijk dat Vlaanderen en Wallonië eigen organismen bezitten om hun economie te behartigen, dit in nauw overleg binnen Belgisch en Europees kader.

In ieder geval moet kunnen worden uitgesloten dat Vlaamse economische initiatieven door Waalse agitatie onmogelijk worden gemaakt. »

VOORUIT

5-6-VIII-1961.

In « Vooruit » besprak W. Deb de pan-seltijde encycliek Mater et Magistra. Wij citeren:

« Het Nederlands progressistische weekblad « De Groene Amsterdammer » kon ironisch schrijven dat « Mater et Magistra » best zou « het betoog kunnen zijn van een gematigd aanvoerder van de Partij van de Arbeid ». En de Westduitse sociaal-democratische « Vorwärts » spreekt in dezelfde zin. »

Inderdaad, na deze pauselijke uitspraak en in de huidige praktijk van de wettelijke democratische staten kan een katholieke thans rustig een flink eind weegs samengaan met de socialistische, zonder te risiceren als ketter te worden gebrandmerkt. Zoals de Franse christen-democraat Georges Hourdin het onlangs vaststelde, kan de socialisatieformule van de paus een Rooms-katholiek ver brengen... Met deze tekst op zak, zien we zelfs niet goed in welke Rooms-katholieke nog bezwaren zou kunnen inbrengen tegen het lidmaatschap van een sociaal-democratische partij.

De vraag die echter gesteld blijft is, of de kerk als organisatie en de katholieke politieke groeperingen en partijen daden zullen omzetten.

DE RODE VAAN

4-8-61.

Ziet de taak van de Vlaamse en Waalse volksbewegingen als volgt:

« Zo denken we, dat de Waalse Volksbeweging voor alles zou moeten bijdragen tot de versterking van de solidariteitsbanden tussen alle progressieven van Wallonië in hun strijd tegen de achteruitgang; er waren reeds te veel arbeidersstrijden in Henegouwen, die geen weerklink hadden in het Luikse en omgekeerd. »

Op een ander plan geloven we, dat alle Vlaamse democratische stromingen — de katholieke zoals de andere — snel een eenheidsfront zouden moeten vormen om de klerikale pretenties schak te zetten, die er op gericht zijn het Noorden van het land om te vormen in een soort « privaat jachtterrein » van de CVP, in naam van een opvatting der « autonomie » op kultureel gebied die in feite een uitdaging aan de democratie betekend.

Een grotere solidariteit van de werkers en democraten van beide zijden der taalgrens kan slechts een versterking betekenen van de volks- en arbeidersbeweging in haar geheel. »

VOLKSGAZET

4-8-61.

Tenslotte nog een machtig woord van ons aller-vriend Jos Van Eynde, de zeer vooruitstrevende en zeer Vlaamsgezinde ondervoorzitter van de B.S.P.:

« De dood van Edmond Seeldraeyers heeft in de situatie in het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur helemaal geen verandering te brengen! Waar zouden wij naar toe gaan, indien eenheid of splitsing van een departement afhangen van leven of sterven van een ambtenaar weze het de hoogste? Bovendien wensen wij niet te horen van een Vlaams en een Waals ministerie, doch van een Belgisch. Als sommigen het federalisme willen, dat zij het zeggen: wij willen het niet! »

P.M.

130 JAAR LANG TE VEEL VLAAMS GEDULD !

sinds 1830... HEBBEN NIET DUIZENDEN WALEN
WEL EEN MILJOEN VLAMINGEN

« OM DEN BRODE » hun geboortegrond moeten verlaten... werd niet het kinderrijke Vlaanderen, wel het kinderarme Wallonië vertroeteld met veel nijverheid en geld, ...werden honderdduizenden Vlaamse kinderen in Wallonië verwaald, terwijl de Waalse kinderen in Brusselse agglomeratie en op taalgrens Waals bleven en doen (verfransen).

GEDAAN MET DIE ONGELIJKHEID !

— Halt aan uitwijking naar Wallonië.
— Meer industrie in Vlaanderen.
— En... zolang er in Vlaanderen Franse scholen zijn... Vlaamse in Wallonië.

VERVIERS heeft een beginnende VLAAMSE SCHOOL met 50 leerlingen.

Helpt ons ze uitbouwen — om van Wallonië een ééntalig Vlaanderen af te dwingen — en stort spoedig uw gift op postrekening 5338.48.

BOND DER VLAMINGEN VAN OOST - BELGIE
Kanaalstraat — 75 — rue du Canal — VERVIERS

Grote kas:
GLAZEN en MONTUREN.
Gere voor vertelers.
Hartstelingen in eigen verhuur.
Walter ROLAND
— Gediplomeerd Optiker —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
(tel. a.w. op het busnummer 9)
Telefoon: 35.86.62
10 % korting op vertoon dossier.

Voor uw meubelen wendt u in vertrouwen tot het bekende

MEUBELMAGAZIJN ANTVERPIA

ST GUMMARSSTR. 28-30 ANTWERPEN - TEL. 32.94.77
Eetkamers - Slaapkamers - Keukens - Salongarnituren en Beddegoederen GROTE KEUS!

ANTWERPEN

DEURNE

Om de minder begoeden regelmatig ons blad te bezorgen, werd door onze afdeling een abonnement - steunfonds opgericht. Op enkele weken tijds, konden wij, dank zij uw steun reeds zeven gezinnen een abonnement bezorgen.

Wie dit initiatief verder wenst te steunen, gelieve zijn gift over te maken aan de heer Storme, Boekenberg 134, Deurne.

EDEGEM

Op 11 juli 11. stak de Volksunie afdeling Edgem geestdriftig van wal.

Op deze eerste vergadering werden onder meer volgende punten behandeld:

- 1) Het indelen der afdeling in wijken.
 - 2) De hulp aan de V.M.O. bij de kolportages.
 - 3) Het organiseren van een abonnementslag na de verloopperiodes.
- Voor medewerking en alle verdere inlichtingen kan men zich wenden tot een der volgende adressen:
- Bruyninx Bruno, Strijderslaan 43, Edgem.
- Oeyen, Mussenborg 24, Edgem.
- Sommen Herman, Baron de Cellelaan 36, Edgem.

MERKSEM

Op onze Vlaams nationale feestdag 11 juli werd door onze afdeling een gezellig samenlijf gehouden.

Ondanks de korte voorbereidingstijd mag dit onderonsje als zeer geslaagd worden beschouwd.

Als eragaten kregen we onze Schotense vrienden Miel Drumont en Pol Venken, de hardnekkige en voorbeeldige werkers uit ons gewest.

Het verheugde ons ten eerste enkele oudere strijdenoten voor het eerst sinds vele jaren weer in ons midden te hebben.

NOORDERKEMPEN

V.M.O.

LOENHOUT

Onze kameraden Vermeire en Martens, alhoewel nog niet gans hersteld van hun zwaar ongeval, hebben reeds flink de handen uit hun mouwen gestoken, met zeer tastbare resultaten. HET BRUGGEN-HOOFD LOENHOUT IS REEDS EEN FET!

Tijdens de voorbije klesrijd werd door de V.M.O. op de plaats van het ongeval een kruis geplant ter herinnering aan een inwoner van Loenhout, die er om het leven kwam. Onbekende grafschenners vonden er niets beters op dan enige tijd nadien het kruis te verwijderen! Zodat de haat tegen de Volksunie bij sommige gamelle politiekiers zelfs niet weerhouden wordt door eerbied voor het heiligste symbool van elke kristenmens...

VLAGGENAKTIE

Honderden vlaggen wapperden ter gelegenheid van de Vlaamse hoogdag door gans de Voorkempen, haast uitsluitend bij onze Volksunie-bonzen (dixit Grammens) en bij onze propagandisten. Overal werden tientallen leeuwenbaniëren verkocht. (Schilde-Wijnegem: 50, Schoten: 30!).

Onze kameraden uit Brasschaat lieten duizenden leeuwen drukken, die nadien aan Brasschaat, Schilde, Wijnegem en Schoten een feestelijke aanblik gaven.

KOLPORTAGES

Met Brasschaat kermis op 3 september wordt het nieuwe seizoen daverend ingeluid. Het zal een machtsontplooiing worden zonder voorgaande. Wij rekenen op de aanwezigheid van al onze veteranen en ook nieuwelingen zijn hartelijk welkom.

V.M.O.-ers, de Noorderkempen aan de Volksunie en op de eerste zondag van september: Brasschaat aan wie 't verover!

RETIE

VIERDE VLAAMSE DAG

I. JEUGD - APPEL

10 uur: verzameling op het schijf.

10 uur 30: korte optocht door de gemeente.

11 uur 30: naast een bont programma spreekt WILFRIED MARTENS tot de jeugd op de Markt.

II. REUZE PIK-NIK

12 uur 30: aan al de deelnemers wordt de koffie aangeboden.

III. VLAAMS VOLKSFEEST

Van 15 tot 18 uur: voor dit feest werd de medewerking gevraagd van Armand Preudhomme - Michel Vanattenhoven - Marie-Louise Conings - Frans Reineke - Zanggroep Retie - Volksdangroepen - Vendelzwaaiers en een bevoegd spreker.

IV. BREUGELAVOND MET DANS

Medewerking van de boerenkapel « De Liereman » uit Oosthoven. 13 uitvoerders - leiding Rik Van de Ven. Begin 20 uur.

TURNHOUT

Op zondag 13 augustus richt het gewestelijk IJzerbedevaartcomité Kempen zijn 4de Vlaamse dag in.

Naast de jeugdbijeenkomst die in de voormiddag zal plaats hebben en waarvoor reeds een groot aantal inschrijvingen binnen kwamen, blijft ook het volksfeest uit te groeien tot een waar succes dat zeker dat van de vorige jaren zal overtreffen.

O-VLAANDEREN

GENT

De kollektie bus in café Rubenshof, Boruitstr. bij Rik, bracht vorige maand 665 F op. Het stadsbestuur Gent, dankt harte. Ijk voor deze steun.

V.M.O.

De wekelijkse kolportage ditmaal gehouden in Zomergem op 7-8-61, verliep niet zo vlot als voorgaande.

Een defekt aan de geluidsinstallatie kwam ditmaal als spelbreker tussen. In de kortst mogelijke tijd komen we hier terug. Volgende zondag Gavere en Asper. Vertrek zoals steeds om 9 uur 15 aan de Roeland.

S.O.S.

De laatste tijd heeft de V.M.O. Gent moeilijkheden met haar vervoer, de noodzaak van een grotere wagen dringt zich op. Wie steekt een helpende hand uit? Geldelijke steun met vermelding « Radio-wagen » wordt steeds met dank aanvaard of door gifte aan volksvertegenwoordiger Leo Wouters of door storting op postnummer 597454.

ZEVENEKEN

Belangrijk bericht!

In onze gemeente werd een Vlaamse Aktiegroep « Jong - Zeveneken » opgericht. Deze Vlaamse - nationale groep staat buiten de partijpolitiek en houdt zich bezig met de verdediging van de Vlaamse volksbelangen in de gemeente Zeveneken en omliggende. Bij deze groep kunnen alle jongeren van Zeveneken aansluiten. De jeugd bouwt de toekomst!

Nu reeds trad de Vlaamse Aktiegroep « Jong - Zeveneken » actief op. Zo werden o.a. de gezagsdragers van de gemeente er op gewezen dat 11 juli een feest is voor Vlaanderen, en dat op 11 juli een Leeuwenvlag aan het gemeentehuis zeker niet zou misstaan!

Eerst bleven de heren doof; maar na herhaaldelijk aandringen van onze groep kregen wij toch het berichtje dat « het gemeentebestuur de maatregelen in overweging heeft genomen, ten einde na budgetaire regeling dezer aangelegenheid een beslissing te nemen ».

Wij verwachten nu enkel dat deze maatregelen positief zullen zijn... want wij hebben hier toch te doen met een bijna homogeen gemeentebestuur van mensen uit een partij die zich voor Vlaams wijl laten doorgaan!

Voor alle inlichtingen over de Vlaamse Aktiegroep « Jong - Zeveneken »: Sekretariaat, p/a Marc de Knijf, Sint - Eloustraat, 21, Zeveneken.

ZWIJNAARDE

Voortaan is ons lokaal gevestigd in het café « Were di » Scheldestraat, 25, Zwijsaarde. De officiële opening vindt plaats binnenkort.

W-VLAANDEREN

BRUGGE

De Volksunie - afdeling Brugge richt op zondag 13-8 te 10 uur een geleid bezoek in aan de Servaes - tentoonstelling. Dit bezoek staat onder leiding van Drs Adriaan van de Walle.

Verzamelen aan het Brangwijnmuzeum Dyver Brugge!

HARINGE

VOORAVOND VAN DE IJZERBEDEVAART

Alle nationalist van de streek en zelfs van uit het ganse land worden hierbij uitgenodigd op post te zijn op de jaarlijkse vooravond van de IJzerbedevaart te Roesbrugge - Haringe in West-Vlaanderen.

Dit eerste lustrum zal een echte Vlaamse Volksavond worden met als hoofdschotel de opvoering door de gekende « Groep Herman Brugge » op het kerkplein te Haringe met « EEN GENAAMDE JUDAS » door C.A. Puget en P. Bost in vertaling en ensenering van Herman Brugge.

Dus zaterdag 19 oogst te 20 uur zeer stipt! (Ook is er slaap- en kampeergelegenheid).

Alle inlichtingen op het « Sekretariaat van de Jaarlijkse Bedevaartsmars » Watanstraat 13, R. - Haringe, West-Vl.

KORTRIJK

In het Vlaams Huis Groeningestraat 19 te Kortrijk werd op zaterdag 29 juli een bijeenkomst ingericht door het voorlopig alreeds bestuurd. Was het opgevat als een contactavond door de grote belangstelling werd het een volksvergadering. Na een verwelkoming door de waarnemende voorzitter sprak gouvvoorzitter Dr Devolder over de werking van V.U. in West-Vlaanderen. Daarna werd de innerlijke mens versterkt. Na het avondmaal sprak Dr Herman Le Compt over de Belgische buitenlandse politiek en in het bijzonder over de Kongopolitiek. De Kongoreis werd natuurlijk niet vergeten.

Volksvertegenwoordiger Dr Leo Wouters kwam als laatste spreker aan de beurt. Hij belichtte de werking en organisatie van de V.U. in Oost-Vlaanderen. Hij aanzag de grote opkomst als een zeer goed teken en stak dan ook zijn optimisme niet weg voor een Volksunie sukses in West-Vlaanderen bij de volgende verkiezingen. De bekroning van deze avond was de inschrijving van talrijke leden. Oud en jong kwamen met mekaar in contact en ook Kortrijk bezit nu een grote Volksuniefamilie die bij volgende gelegenheden zeker nog moet aangroei.

OEDELEM (WEST-VL.)

Zondag 11. hadden onder bijzonder grote belangstelling de Uilenspiegelfeesten plaats in deze mooie gemeente. De feestelijkheden gingen gepaard met het optreden van de bekende groep « Thor » uit Torhout en met een indrukwekkende stoet die het leven van Uilenspiegel op gevatte wijze uitbeelde. Hartelijk proficiat aan de inrichters, die geen moeite gespaard hebben.

Onder de vele aanwezigen, die te Oedelem opgemerkt werden, bemerkte men algemeen organisatieleider Rudi Van der Paal en provincieraadslid Omer van de Kechkove. Rudi Van der Paal bracht een bezoek aan dhr Marcel Matthijs, letterkundige, die sinds enkele weken bedlegerig is, maar flink aan de beterhand is.

KOEKELARE

KOLPORTAGE VAN ZATERDAGNAMDAG, 5 DEZEE

Bij de vroegere kolportages en kontaktnemingen te Koekelare, werd ondervonden dat het gewaagd is openlijk als Vlaams - nationalist in dit meest « geelblauw » politiek-vechtersnest, vooruit te komen.

En toch trokken, zaterdag, veertien kolporteurs er op af, de arr. voorzitter Jan De Bondt, op kop.

Zij werden over 't algemeen vriend-schappelijk, nergens vijandig bejegend. Helt gemaakt aan de woning van de Burgemeester, dhr Lootens waar... de dorstigen gelaafd werden.

In vier uur tijds werden 122 bladen verkocht; een buitengewoon succes voor Koekelare.

Bij het verzamelen-blazen, aan het gedenkteken op de markt, stonden de blijgezinde kolporteurs, gans onverwachts tegenover de in stoet voorbij trekkende liberale muziekkapel. Weldra dreunde het vaderlands lied, plotseling gevolgd tot... verbijstering van de muzikanten door een krachtige « Vlaamse Leeuw » uitgezonden door onze « micro » meegezongen door de kolporteurs en... ongeloflijk maar echt waar, meegezongen door vele toeschouwers.

KORTRIJK

Op zaterdag 29 juli 11. had Volksunie in het Vlaams Huis te Kortrijk een eerste vergadering belegd.

In de fijnversierde zaal waren een kleine honderd personen - waarvan een vierde dames - aanwezig. We kregen twee heel belangrijke spreekbeurten: Mr. De Coninck had het over zijn reis naar Kongo. Dr. L. Wouters zette uiteen hoe we het best onze propaganda kunnen aanvangen.

LEFFINGE

(SLIPE-WILSKERKE)

Kolportage, zaterdag 12 augustus. Verzamelen in de « Central » recht over de kerk van Middelkerke. Allemaal op post!

POPERINGE

HOPVERGADERING

Dat de Volksunie in het Hoppeland van Poperinge voor goed heeft doorgebroken, werd zondagvoormiddag 23 juli in het Vlaams Huis « Belfort » bewezen door de geestdriftige opkomst van ruim 300 vrienden, hopboeren en belangstellenden.

In het kader van de hopaktie van onze partij, waren onze twee vermaarde « Kongolezen » uitgenodigd: de man van de streek, volksvertegenwoordiger Daniel Deconinck uit Reningest en zijn trouwe reis. gezet Dr. Herman Lecompte. Deze laatste gaf een zeer klaar overzicht van de hopaktie. Er zijn reeds sedert 1944 vijftien interpellaties geweest en slechts de zestien van de V.U. bracht al een gedeeltelijk succes, kwestie opkopen van de resterende hop. Na ook Dr. Devoldere uit Westkerke gehoord te hebben, kwam dan een zeer gefundeerde reden van Dr. Deconinck de zaal in het bedwang houden, tot hij ze aanzette tot desnoeds krachtig protesten naar het voorbeeld van de Bretoense boeren.

Als besluit herhalen we het slotwoord van Dr. Lecompte: als alle hopboeren aan de teugels van het Volksunie-paard zullen trekken, zal de Hoppestreek zeker niet de zoveelste ontgoocheling beleven.

ZOEKERTJES

Vader van 6 kind.: oud-human. 3 j. wijsbegeerte vraagt dringend degelijke betrekking. Schrijven Bur, blad E.D.K.

PLAATSAANBOD

Wij hebben dringend nodig, elektrisch-ladders, aanbieden elke dag bij « Wimar Gontrode » heilweg 88, Merelbeke.

PLAATS GEZOCHT

Ben 38 jaar, zelfstandig reiziger, zoek werkgelegenheid met inschrijving R.M.Z. Wie kan helpen? Schrijven bureau blad.

Onderwijzer zoekt kantoorwerk voor de maand augustus. Bij voorkeur in het Turnhoutse of in het Antwerpse.

Bediende woonachtig in de streek van Poperinge zoekt werk eventueel ook als reiziger. Spreekt en schrijft Nederlands, Frans, Duits en Engels.

Alle inlichtingen worden ingewacht op het provinciaal sekretariaat PIETER BORTIERLAAN 27, GISTEL.

GEBORTEN

Bij de man die in BEERT de gelukkige moed heeft gehad met de Volksunie van wal te steken, werd een derde kindje geboren.

De gelukkige ouders: Mr. en Mw. Ootaf Agneessens - Van Laethem te Beert. De kleine V.U.-er werd gekerstend onder de naam van Dirk Agneessens.

SCHILDE

Op dertigste van Hooimaand aan 't geluk kwam vervolmaken.

En Daniëls-Hontes kleine JAN zijn eerste zucht te slaken.

De V.M.O. der Kempen kan op volle toeren raken.

Als elke zo bezorgen kan beloftevolle snaken...

Te Kwarenton werd het schone gezin van Gies Cosyns-Lerooy vergroot met een dochtertje dat Geertui werd genoemd. Onze hartelijkste gelukwensen.

Te Heusden (VL) werd in het gezin van onze redakteur Pol Martens een dochtertje geboren dat Lieveke werd gedoopt. Aan onze goeie vriend Pol en zijn vrouw onze beste wensen.

Te Antwerpen werd in het gezin van de bekende journalist Toon van den Eynden-A. de Graef een dochtertje geboren dat Karina genoemd werd. Beste gelukwensen.

In het gezin van onze propagandist Vantomhoudt uit Gistel werd een zoon geboren die zal luisteren naar de naam BART. Onze beste gelukwensen.

HUWELIJKEN

Op zaterdag 5 augustus trad te Gent Mej. Lieve Wouters, dochter van volksvertegenwoordiger Dr Wouters in het huwelijk met Lic Johan Laeremans. Onze oprechte gelukwensen.

- DIENSTBETOON -

In het Vlaams Huis, Groeningestraat 19 te Kortrijk, met ingang van de maand september hebben hun zitdagen:

1ste maand van de maand van 4 tot 7 uur Volksvertegenwoordiger Dr Leo Wouters wat betreft sociale zaken.

3de zaterdag van de maand van 4 tot 6 uur de hr Vandenbucke, Herwyn, juridisch raadgever, en de hr Wenes Willy, fiscaal raadgever.

NAAR DE IJZERBEDEVAART

ANTWERPEN

Deelnemers aan de IJzerbedevaart, uit Antwerpen en omgeving, die wensen per autocar te gaan kunnen inschrijven bij Mr. Baetens, Café Den Helder, Sulkerrui, 21, Antwerpen (prijs 110 F).

BERCHEM

Autokaravaan naar Diksmuide op zaterdag 19 augustus.

Vertrek stipt te 2 uur genie-kazerne Berchem.

Leeuvenvaandel niet vergeten.

Gezamenlijk vertrek met het V.N.J.

DENDERLEEUV

De bus vertrekt te 7 uur 15 op het Dorp.

Inschrijvingen worden ingewacht tot 18 dezer op het sekretariaat Sportstraat 2.

Reiskosten: 100 F.

Na de bedevaart verpozen we aan zee.

DENDERMONDE

Automobilisten deze oproep is ook voor U bestemd.

Algemeen vertrek te Wetteren op het Beirnaertplein te 7 uur.

Inschrijvingen:

- op het sekretariaat, Ringstraat, 29, Hamme.
- Amede De Mey, Moerstraat, 40, Wetteren.
- Dr. Van Boxelaere, Margote, 105, Wichelen.
- Pol Vandermarliere, Ros Beyaerstraat, 12, Dendermonde.

GENT

Vanuit Gent, lokaal Roeland, vertrek naar Diksmuide om 8 uur 30. Na de bedevaart gaat het om 15 uur 30 naar Brugge, gelegenheid voor bezoek aan Servaes-tentoonstelling en stadsverlichting. Vertrek uit Brugge 20 uur 45. We zijn terug te Gent om 21 uur 45. Prijs 85 F. Inschrijven in de Roeland of bij Guido De Keyser.

LEDE

Autocarreis naar de IJZERBEDEVAART op zondag 20 oogst.

Vertrek te 7 uur 30. Prijs: 90 F. Terugreis over Ieper - Kortrijk - Kluisberg - Ronse - Voorde - doorheen de Vlaamse Ardennen.

Inschrijving in de lokalen «Volkskring» en «Reinaert», Kasteeldreef; bij de afgevaardigde van het IJzerbedevaartcomité Galle Jan, Wichelse steenweg 145; bij de V.T.B.-bestuursleden J. Gravez, Hoogstraat 18, - R. Quintin, Nieuwstraat 29 en De Smedt Dries, Stokstraat 17.

MERKSEM

Wie nog een van de weinig beschikbare plaatsen wil bemachtigen in de autocar naar de IJzerbedevaart haastte zich zijn naam op te geven aan Frans Peeters of in de lokalen « Sportgalm » of « Bloeiende Brem ».

Prijs: 125 F.

MOLENBEEK

IJzerbedevaart Diksmuide: de autocar vertrekt te 7 uur 15 aan « Het land van Aalst » te Jette.

Geen inschrijvingen meer. Car volledig.

BEZOEKT
NA DE IJZERBEDEVAART
MELI-PARK
ADINKERKE
DE PANNE

DE VOLKSUNIE

WEEKBLAD

Uitgave van de v.z.w. VOLKSUNIE

REDAKTIE: Mr. F. Van der Elst, Hoofdredakteur, Beizegemstraat, 20, N.O.Heembeek (Brussel 12). Tel. 16.28.33

Drs Wim Jorissen, Dr. L. Wouters en Mr. De Coninck: leden

Alle briefwisseling voor redaktie naar: Rotatyp, Dupuislaan 110, Brus.-7.

Beheer: Maurice Lemonnierlaan 82, Brussel 1, Tel. 11.82.16

Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.

Jaarabonnement: 200 F - Halfjaarlijks: 100 F - Driemaandelijks: 55 F.

Steunabonnement: 500 F (Minimum) - Losse nummers: 6 F.

Abonnement buitenland: 250 F - Per luchtpost: 600 F.

Alle stortingen voor het blad op postgiro 54 45 46, W. Jorissen, Brussel.

Verantwoordelijke uitgever: Mr. F. Van der Elst, Beizegemstraat, 20, Brussel 12

Nationaal Tournooi voor Kleinkunst en het Nederlandse Volkse Lied.

Reeds talrijke kandidaten, individuen als groepen, lieten zich voor dit toernooi dat om de twee jaar wordt ingericht door de V.Z.W. « Open Kring », inschrijven.

Buiten talrijke prijzen in natura worden de geklasseerden kontracten aangeboden, voor optreden in de diverse klubhuizen van de inrichtende vereniging. Daarenboven zal de laureaat van dit toernooi de « Reinaerttrofee » ontvangen, een werk van de beeldhouwer Bert Declercq.

Inlichtingen worden graag verstrekt op schriftelijke aanvraag te richten aan het secretariaat der V.Z.W. Open Kring, « De Warande », Maalbrugpark, Kortrijkse steenweg, 413, Gent.

VAN DER HALLEN- JEUGDWEEK

Van 13 tot 20 augustus wordt de E. van der Hallen — jeugdwEEK gehouden met ondermeer een uitgebreid programma met een hulde- en studiedag, een bivand, een streekdag en een kettingsocht.

Het programma ziet er uit als volgt :
14 augustus : huldedag te Nijlen in jeugdheim « Die Kempenpoorte ».
15 augustus : studiedag te St. Martens Latem.
Op 16 en 17 oogst bid- en streekdag op eigen initiatief.
18 augustus : kettingsocht te Haringe (Roesbrugge in West-Vlaanderen).
19 augustus : algemene jeugddag in hogergenoemd dorp waarna op zondag 20 augustus deelname aan de IJzerbedevaart.

Genoeg vrome wensen, de straat op !

Tegen hen die onder de mom van onthaalregeling de Randgemeenten willen uitleveren aan het Brussels imperialisme, tegen talentelling, tegen gebiedsroof, voor vestiging van zware industrie in Vlaanderen, voor afbakening van onze volksgrens, voor meesterschap in eigen huis,

22 oktober '61

MARS OP BRUSSEL

Breng munitie aan !

Draag NU reeds bij tot het sukses van deze betoging van het hele Vlaamse volk. Doe vandaag nog een flinke storting op P.C.R. 8659.76 van

VLAAMS AKTIEKOMITEE BRUSSEL EN TAALGRENS

Van Praetstraat 28, Brussel 1, en/of zend op hetzelfde adres een 20 fr.-biljet onder gesloten omslag, voor toezending van het kenteken van de betoging.

Op het TV scherm

Het aantal Vlaamse kijkers dat vorige week donderdag te 21 uur afgestemd heeft op de Waalse zender zal zeker niet bijzonder groot geweest zijn. Maar omdat onze zuiderburen nu eens op het merkwaardig idee gekomen waren zelf een programma in elkaar te knutselen, en omdat zo een kabaretvoorstelling ons altijd heel wat kan leren over de staat van volwassenheid en de graad van beschaving waarop een bepaalde volksgroep zich bevindt, hebben we « De Leugenaar » van Carlo Goldoni en van de NTS zonder onze belangstelling naar de hand van de vanzelfsprekend mooie Rosaura, laten dingen, en hebben we kanaal 8 ingeschakeld.

We zullen dat waarschijnlijk nooit meer doen. Weliswaar hebben we dat volkje, waarmee wij hier reeds meer dan 130 jaar in dezelfde staat moeten samenleven, nooit een zeer vooruitstaande plaats toegekend in de rij der grote kultuurvolken, maar zelfs zo is het nog een ontgoocheling van belang geworden. De inrichters hadden zich nochtans flink ingespannen om het hele geval op Frankrijk af te stemmen en het via de Franse politiek en Parijse schunnigheden op het niveau van de Lichtstad te brengen. En werkelijk, men kon op sommige ogenblikken ook de indruk hebben in een of ander Franse provincie-stad te zitten ! Maar zeer lang duurden die zeldzame ogenblikken niet, want het koppel dat men betaald had om alles aan te kondigen en tussendoor ook al eens geestig te zijn, zorgde er telkens voor het geheel zo mogelijk nog een beetje banaler en minderwaardiger te maken dan het al was.

We beginnen zo stilaan het waarom van al die RTF-relais te begrijpen !

Omdat we maandagavond absoluut geen goesting hadden om Franz Schubert de taal van Marianne te horen praten, hebben we na het bezoek aan het Bagdad van president Kassem maar onmiddellijk een KLM-toestel genomen waarmee we precies te land.

Als « gezicht van Azië » schijnt Malakka alleszins een zeer representatief geval te zijn : strijd op alle fronten tussen Oost en West; oorlog niet alleen met het woord en de radio, maar spijtig genoeg ook met de mitraillette en de handgranaat.

Als we de kommentaar bij de filmbeelden mochten geloven, dan zouden de 4 miljoen Maleiers, de 3 miljoen Chinezen en het half miljoen Indiërs hier in perfecte verstandhouding leven. Maar dat geloven we toch nog zo licht niet ! De Winkler-Prins-atlas bv. geeft ons daar meer dan reden toe (blz. 275).

Een punt in de reportage hebben we speciaal onthouden : het British Empire heeft van Malakka een grote rubberplantage gemaakt, met als voornaamste afnemer : het Verenigd Koninkrijk. Neo-kolonialisme van het ergste soort !

De « FLITSEN UIT TUNESIE » van Fons Robberechts en Omer Grawet zullen terug heel wat tegenstrijdige reacties uitlokken. Het geheel wordt ook zo voorzichtig gepresenteerd, al moeten we begrip opbrengen voor de niet al te gemakkelijke opdracht van de beide reporters. Het is inderdaad niet zo eenvoudig over dit zo met sentimenten geladen probleem een informatie-reportage te brengen, en die reportage dan zo te brengen, dat alles gezegd wordt en toch niemand in zijn overtuiging gekwetst.

Het duo Robberechts-Grawet slaagt daar tamelijk goed in, al kunnen we niet nalaten op te merken, dat we graag wat meer argumenten voor en tegen hadden gehoord, en wat minder gepraat over dat opzweven van de burgers.

Reeds bracht de postbode verschillende inzendingen voor onze TV-enquête binnen. Ook Uw mening is belangrijk. Aarzel dus niet en stuur ons vrij en vrunk Uw oordeel over de Vlaamse TV, en dit voor 25 augustus 1961 aan « ONZE TV-ENQUETE » p/a de redactie van het blad. Hartelijk dank !

J.V.B.

Vlaanderen in Europa

(Vervolg van blz. 1)

De boodschap van het Vlaams-nationalisme, en zij alleen, is specifiek Europees. De taak van het Vlaams-nationalisme is het, hier in de Zuidelijke Nederlanden eindelijk een slecht, gezond en leefbaar klein Europa der Twee Ee bouwen. De taak van het Vlaams-nationalisme is het, het Vlaamse volk — nog steeds, dank zij de verbarstering van méér dan een eeuw, het Balkanvolk van West-Europa — terug te brengen tot het peil waarop het eens geslaan heeft. De taak van de Vlaamse beweging is het, aan Europa terug te schenken het volk dat eens zo door kunsten en wetenschappen heeft geschitterd dat de voorvaders van Renard zich vereerd voelden met het epiteet « Fiantinghi di Liège ». De taak van het Vlaams-nationalisme is het, te bouwen aan een Nederlandse prefiguratie van een verenigd Europa.

In België is het alleen de Vlaamse Beweging, zijn het alleen de Vlaams-nationalisten die een werkelijke Europese boodschap en oplossing brengen : een federaal Vlaanderen in een federaal Europa; een sterk Vlaams volk in een Europa der volkeren.

Dit is het type van de moderne Vlaams-nationalist : realistisch, ruimdenkend, open voor de nieuwe noden en stromingen. Bewust van zijn Europese taak ! T.V.O.

Tien jaar UIL EN NEST

Sinds tien jaar woont Gies Cosyns thans in het Uilennest te Kwaremont waar hij zijn schilderkundige gaven ten toon spreidt.

Onder het uithangbord « het Uilennest » aan een mooi huis in de dorpskom, werkt deze begaafde kunstenaar uit de Zuidvlaamse heuvelen; in nauwelijks een decennium is « Uilennest » een tehuis, een oase van rust en gezelligheid voor velen geworden. Om al deze vrienden bijeen te brengen heeft Gies Cosyns het plan opgevat dit jaar een heruitgave te geven van de vroegere Uil en Nest-feesten, maar thans op veel groter schaal. Op 13 en 15 augustus a.s. telkens te 14 uur wordt in de mooie tuin van de kunstschilder een enig atraktie-programma geboden onder regie van Remi van Duyn en met medewerking van het koninklijk jachthoornensemble van Brasschaat, Jaak van Luyt en zijn echtgenote, Anton Peeters en Terry van Ginderen. Vanaf 20 uur speelt het orkest Frank Greven ten dans.

Dit tuinfeest is een enige gelegenheid om een onvergetelijke avond door te brengen in een onvervalst Vlaamse atmosfeer van hartelijkheid en gezelligheid en om de streek te leren kennen die door Gies Cosyns in zijn werk op zo enig mooie wijze wordt verheerlijkt en in beeld gebracht. Alle vrienden van Gies, zijn werk en de Zuidvlaamse heuvelen worden op dit tuinfeest hartelijk uitgenodigd, mits betaling van een kleine bijdrage in de onkosten zal men daar deugdadoende uren kunnen beleven.

VOLKSUNIE

Is verkrijgbaar te OUDENAARDE bij JEF DENYS Tussenbrugge 7

Wie in LEUVEN

de BIERKELDER niet bezoekt, was in LEUVEN niet

Oude Markt 22

is onze bierkelder

Algemeen agent voor België :

ABTS

STEENWEG OP TIENEN, 94

KORBEK-LO

Opgepast voor namaak DORT !

Het Witte Paard

WANDELINGENSTRAAT, 14

te LEUVEN

Passend en aangenaam lokaal voor vergaderingen en clubs.

Beste dranken tegen matige prijzen

WIE ANTWERPEN BEZOECT

EET IN DE

« OUDEN LEEREN EMMER »

(achter de kathedraal)

BLAUWMOEZELSTRAAT 9

Voordelige prijzen

Volledige maaltijd vanaf 30F

Uitbater : L. Wouters

Huis Magda

HOOGSTRAAT 15a en 17 ANTWERPEN

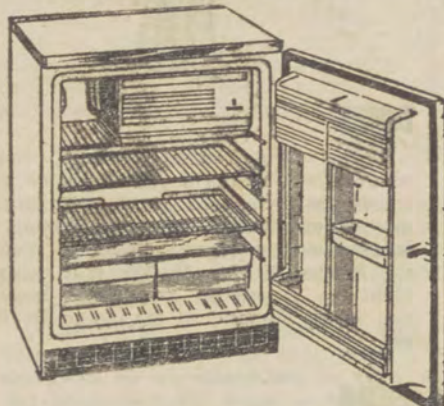
Slaapkamers — Eetkamers — Salons
T. V. — Wasmachines
Gasvuren — Kinderwagens — Stoven

10 TOT 20 % OP DE GETEKENDE PRIJZEN
OP VERTOON VAN DEZE AANKONDIGING

Kontant — Krediet

OPEN ALLE DAGEN VAN 9 TOT 20 UUR

SIEMENS

DE VERMAARDE SIEMENS

KOELKASTEN

T.V. - Wasmachines - Radio

- enz. ...

ALLE ELEKTRISCHE HUISHOUDTOESTELLEN

Uw verdeler : A. B. K.

Helmstraat 160 — Borgerhout — Antwerpen

Tel. 49.49.29

Stuur ons een kaartje en vraag om documentatie of het bezoek van onze provinciale afgevaardigde.

— VOOR LEZERS VAN ONS BLAD UITZONDERLIJKE VOORWAARDEN —

A. JEURISSEN-CLOOSTERMANS en ZONEN
P.V.B.A. ZONHOVEN TEL. 132.31

ROLLUIKEN • ZONNETENTEN • ROLHEKKEN • SCHUIFHEKKEN • TERRASMEUBELEN
EVENWICHTIG WENTELLENDE GARAGEPOORTEN • VENETIAANSE BLINDEN "SOMBRIILA-FLEX"
TUINPARASOLS • ALLES VOOR AFSLUITING EN ZONNEWERING • KAMPEERTENTEN

ELZAS-LOTARINGEN

Kulturele wingewesten van Frankrijk

« Annexer, c'est aggrandir l'état, mais c'est détruire la nation ».
(Eugène Baie)

Deze rubriek — de lezer zal het wel reeds gemerkt hebben — is geen dubbelganger van « Het Venster op het Buitenland » op blz. 3. Wat hier behandeld wordt is de nationaliteitsstrijd in de wereld en vooral in Europa. Sedert ons eerste artikel, over Cyprus als wij ons goed herinneren, hebben wij al heel wat overeenkomsten kunnen aanwijzen: zo bij voorbeeld de grote gelijkwaardigheid van de moedwillige verfransing van Overmaas en die van Zuid-Vlaanderen; de in 't oog springende gelijkenis tussen het Italiaans imperialisme tegenover Zuid-Tirol en het Franse tegenover de Nederlanden; de verwante economische en nationale ontvoogdingsstrijd in Bretagne en Vlaanderen; het radikalisme bij de jeugd in Zuid-Afrika en bij ons.

Vandaag kunnen we weer met een parallel beginnen: Elzas en Zuid-Vlaanderen, beide half dood gedrukt tegen Frankrijks zuiderse boezem.

In beide streken worden de jonge kinderen thuis nog steeds in het dialekt der ouders opgevoed. In hun dorp spreken ze met de geburen datzelfde oude dialekt. Pas op school leren ze een schout Frans lezen en

schrijven, maar van zodra ze het lager onderwijs verlaten, worden ze weer ondergedompeld in de taal van hun dorp. Ze leren het schrijven af bij gebrek aan praktijk. De jongens leren nadien in het leger weer wat Frans (en wat Algerijns) bij, maar pas zijn ze daaruit ontslagen of het schoolfrans gaat weer grotendeels verloren. Zo bleven en blijven Elzas-Lotaringen en Zuid-Vlaanderen in de grond Germaans. Alleen de weinigen, die meer dan lager onderwijs genieten, worden grondig verfranst. De grote massa kent alleen oerslecht Frans en dialektische vormen van Duits of Nederlands.

Geen enkele taal kunnen ze schrijven.

Ze worden als bomen, die kwojnen, omdat ze uitgevreten worden door een woekerplant. Hun dood betekent echter tevens die van de woekerplant. Geen enkele cultuur — de oorspronkelijke niet en de Franse niet — is gebaat bij dit ongeletterde bastaardprodukt.

In een 11-juli-artikel van De Standaard over de taaltoestanden in Zwitserland, vroeg zelfs een zo weinig nationaal denkend man als Guido van Hoof zich af of het kultureel imperialisme soms niet inherent is aan bepaalde talen en culturen en onbedwingbaar bij de dragers ervan.

Wij zijn sedert lang ervan overtuigd dat dit met het Frans wel degelijk het geval is.

Het taalimperialisme is een wezenlijk en sterk karakteriserend bestanddeel van de Franse taal en beschaving. Onder meer doordat wie in het Frans werd opgevoed zeer moeilijk andere talen, zelfs verwante Romaanse talen, leert. Daarom gelooft hij dat die talen ook moeilijk ZIJN en dat het Frans, met zijn ongelooflijk verouderde spelling, het toppunt is van logika en helderheid. Het is dus een zegen voor de barbaren, als hun taal vervangen wordt door het Frans. Daarom ook propageert de Franssprekende zijn taal, in tegenstelling met andere volkeren, niet NAAST de andere talen, maar IN PLAATS VAN die andere talen. De Amitiés Françaises trachten niet liefde voor en kennis van het Frans in het buitenland te verspreiden, het Frans in te planten ter vervanging van het Nederlands, het Duits, het Skandinaafs enz. Niet vrienden en bewonderaars maken voor hun cultuur is het doel, maar franskiljons, buitenlandse Fransen. Waar de Franse staat meester wordt, wordt die politiek met geweld doorgevoerd: Elzas, Vlaanderen, Bretagne, Saarland, Algerië en noem maar op.

De hedendaagse Fransman, produkt van « Egalité, liberté, fraternité », is een maniak van de zedingsgedachte, een fanatieke apostel van de Franse levenswijze, van de Franse beschaving, van DE beschaving.

Geen twijfel, de Franse taal « in se » en als spiegel van de Franse beschaving, is imperialistisch en onverdraagzaam.

Laat nu de Duitse Elzassers en Lotaringers onlangs, in navolging van Zuid-Vlaamingen en Bretoenen, van Katalanen en Oksitanen, aan de Gaulle een verzoekschrift overhandigd hebben voor meer moedertaal-onderwijs, zij zullen niets wezenlijks bereiken zolang hun taal niet staatsrechtelijk tegen kultuurmoord beschermd wordt. Dit wil zeggen: zolang zij niet op zijn minst ware kultureelautonomie zullen afdwingen. Om zich tegen de misplaatste opdringerigheid van de Franse boezem te beschermen blijkt alleen doeltreffend: het separatisme, de apartheid.

VAB - Autogids voor Duitsland

Deze omvangrijke gids is van de hand van de bevoegde Noordbrabander Dr. L. Van Egeraat. Hij omvat 290 bladzijden (16 x 25 cm) en is verrijkt met tientallen foto's en tekeningen.

In het geheel worden 48 gebieden beschreven met voor elk gebied een ideale tocht en met 19 aanvullende rondritten in de buurt van bekende centra. Alle plaatsen met hun merkwaardigheden, benevens landschappen en kunstwerken worden nader verklaard.

Praktische wenken aangaande keus der auto's, hotels en eethuizen, kampeergelegenheden, ideaal reisselzoeken, bijzondere gerechten en zwemgelegenheden ontbreken niet, evenmin als een gebruiksaanwijzing voor de gids, een register op de plaatsnamen, 23 stadsplattegronden en 48 kaartjes voor ideale tochtjes.

Slechts te koop voor leden van de V.T.B. en V.A.B. en wel uitsluitend in de V.T.B. boekhandel tegen de uiterst lage prijs van 50 F, te verhogen met 7 F indien toezending per post verlangd wordt (giro: 536.27 Vlaamse Toeristenbond Antwerpen). Deze autogids voor Duitsland wordt in Nederland tegen 12,50 gulden verkocht.

« De eerste communie » uit « Boerenleven » SERVAES (1920)

BOEKBESPREKING

Anton Zischka VOLKEN IN BALLINGSCHAP

Uitg. «De Goudvink - Antwerpen» (vertegenw. M. Pelgrims - Leuven). Dit boek is een speurtocht door de Oosteuropese volksdemocratieën. Het lot der Oosteuropese volken wordt hier op een unieke wijze beschreven. Telkens worden de sociaal-economische toestanden voor 1939 en gedurende de tweede wereldoorlog en natuurlijk ook de huidige verwezenlijkingen en de gevolgd politiek merkwaardig samengebracht. Ook de historische achtergronden worden degelijk belicht. In de behandeling van deze stof is Zischka onnavolgbaar. Hij schildert ons het leven en streven van Albanië, Bulgarije, Roemenië, Tsjecho-Slowakije, Hongarije, Joegoslavië en Polen. Deze twee laatste landen worden uitvoerig behandeld wegens hun speciale positie tegenover Rusland.

Het is een boek vol verbazingwekkende waarnemingen en contrasten.

De Oosteuropese volken denken en voelen meer Europees dan menige kortzichtige, van welvaart verzadigde, westerling. Hun belangen liggen niet bij Rusland (Zischka spreekt over een FEDERATIE van Donaulanden), maar dat kan veranderen, het zal mede van onze bekommernis afhangen, onze realiteitszin en ook van onze economische slagvaardigheid of de volksrepublieken zelf de vensters naar het westen wijder zullen openzetten.

Dit boek is verkrijgbaar bij: Boekh. Van Boghout - Logier, Jordaanskaai 3, Antwerpen, en bij elke goede boekhandel in Vlaanderen.

**Voor betere Kolen
tel... alle Vlamingen**
(Antwerpen en omgeving 30 Km)
op n° 74.91.39
Jos van Alphen
Heide

Noord en Zuid te Landegem

Op 15 en 16 juli hadden te Landegem de vierde Jong - Nederlandse Literaire Dagen plaats. Gezien het zeer slechte weder moest van het voorziene mooie openlucht - kader worden afgezien en vonden de stellingen in een parochieaal plaats Talrijke Noord - Nederlanders hielden zich nochtans de verre verplaatsing getroost.

Deze literaire dagen stonden vooral in het teken van het experimentele of zogenaamde « avant garde » toneel. In zijn conclusie op het dags te voren gehouden levendig debat waaraan jonge theater-auteurs deelnamen, gaf Rudi van Vlaanderen de wijze richtlijn, dat toneel, hoe revolutionair en zoekend het nu ook moge zijn, tenslotte toch geropen zal moeten zijn zich tot een breder publiek te kunnen richten en ons volk iets bij te brengen.

De prijzen voor poëzie en het humoristische gedicht werden uitgereikt, terwijl deze voor het kort verhaal niet werd toegekend.

Onder de aanwezigen waren de voorzitter van het Erasmusgenootschap Johan van Mechelen, Jan Verammen van de « Oost-Vlaamse Letterkundigen », en de rusteloze werker en goede Vlaming Professor Dekeyser. De verontschuldiging van Theo Lefèvre werd door de zaal op gelach onthaald.

Het is een verheugend feit, dat de jongeren van Noord en Zuid — (er was ook een stem uit Frans-Vlaanderen) — weer nader tot mekaar blijven te groeien, in het besef onzer culturele samenhang over « de streep » heen.

S.E. - Gené

40 jaar Uilenspiegelkamp De "Memoires" van Flor Grammens

Alhoewel het boek met een jaar vertraging verschenen is toch kan dit niets afdingen aan de kwaliteit noch aan de kwantiteit ervan. Integendeel! De inschrijvers van het eerste uur hebben voor hetzelfde geld bijna honderd bladzijden tekst meer dan verwacht met daarbij talrijke foto's en reproducties.

« 40 Jaar Uilenspiegelkamp » kan men zowat beschouwen als de « Eerste Memoires » van Flor Grammens... Zijn werk verschilt op velerlei punten met dit van een generaal Janssens of een Churchill. Vooreerst moest Grammens zijn herinneringen mondelings meedelen, want hij die een staatsgevaarlijke kerel is mag niet schrijven, nochtans was hij tijdens de oorlog heel wat civieleker dan de heren voornoemd. Verder wordt deze uitgave mogelijk gemaakt door het Grammensfonds en niet door de staat. Tenslotte vindt men in het Grammensboek wat men elders NIET vindt: de waarheid en niets anders dan de waarheid over de strijd in Vlaanderen, vroeger en nu.

Die 40-jarige kamp wordt uitvoerig beschreven met de nodige statistieken en fotoafdrukken als bewijsstukken. Voor mij — als jongere — die nooit de « goede » tijd van voor de oorlog gekend heeft is dat een dokumentatie zoals ik er sinds lang een gezocht heb. Kan dat werk geen monument genoemd worden, dan zal het er toch dicht bij zijn. Maar nog veel minder kan het een gekommentarieerd fotoalbum zijn, zoals Lods uit de «Standaard» langs een omwegse beweerde. Inderdaad, zullen er mensen zijn, zoals Lods, die zich in dit boek op hun teen getrappt voelen; dat kon trouwens niet anders. De waarheid wordt hier trouwens onverbloemd aan het publiek prijs gegeven Grammens doet wel enkele scherpe uitval tegen zogezegde vooraanstaande Vlamingen, doch dit is hun eigen schuld, want ook in de Vlaamse geleerden heeft hij de laatste tijd veel tegenkantig ontmoet. Dit is tijdens de W.T.-aktes genoeg tot uitgang gekomen. Ten andere, wie als realistische Vlaming wil doorgaan moet tegen dergelijke waarheden opgewassen zijn, ook al wordt zijn eigen gevoel er eens door bevuild. In elk geval is het voor de jongere generatie goed te weten op wie ze mogen betrouwen en op wie niet. Wij willen de « hoge personaliteiten » van hen ook kennen zoals ze vroeger waren. Ook wij maken eens graag de vergelijking hoe de tegenwoordige hoge omes ver-

vallen zijn van vurige strijders tot lamlelijke mossels.

Het is juist daarom van des te groter historisch belang, omdat alles gezegd werd in volle eerlijkheid en verantwoordelijkheid, een verantwoordelijkheid die Grammens steeds gedragen heeft, en waarbij hij dankbaar alle medewerkers betreft.

In dit boek kan men trouwens niet spreken van een romantisch flamingantisme. De bewijzen worden telkens geleverd met feiten en doorslaande argumenten. Dat het boek zijn waarde heeft voor de « oude ratten » hoeft geen betoog. Wat al herinneringen zullen zij er niet in vinden; de ene al aangenamer dan de andere.

Het boek zelf werd technisch goed ingedeeld, te beginnen met een korte levensschets; vervolgens wordt een deel gewijd aan de taalgrens — en de Grammens-akte; het vierde deel wordt besteed voor de taalkommissie en het volgende verhaal over de afschuwelijke repressieperiode na 1944. Het laatste en vijfde deel wordt gewijd aan de Vlaamse heropstanding 1950-1959.

Het is een boek van ruim 300 bladzijden dat leest als een roman dat zijn waarde zal behouden tot de Vlaamse strijd zal uitgeweid zijn, zelfs lang daarna. Het is een werk dat ieder ernstig Vlaming zou moeten in huis hebben; het zou zijn plaats moeten krijgen naast het kookboek van de vrouw, naast het naslagwerk van de man en zelfs naast de bijbel van de pastoor.

Ook ik wens — zoals het Grammensfonds schrijft in de inleiding — dit boek een goed heil toe!

« Voor de ouderen als een vreugdevolle herinnering aan voorbije schone dagen » van zegerende Vlaamse strijd, als een beginnend over de jongste ontsaken, als een heropbeuring aan de her-nieuwde aangepaste strijd. Voor de jongeren als een leerschool « hoe » men voor Vlaanderen rechtsherstel in dit land zegeren werken kan, zodat Vlaanderen ook in Benelux-verband en andere volkerengemeenschappen volwaardig moge optreden. »

Wacht dus niet langer en schaf u de « 40-jarige Uilenspiegelkamp » aan. Neem het boek mee op vakantie, de zon zal u immer en overal vergezellen. Stort op P.O. 1108.51, van het « Grammensfonds, Stationstraat, Mechelen ».

De prijs is het overvloedig: 150 F voor een gewoon exemplaar en 250 F voor een getekend loks-exemplaar. Krijprijn.

**HERMES
SCHOOL**

54, ZUIDLAAN

211, M. LEMONNIERLAAN

TEL. 11.00.33

VOLLEDIGE SEKRETARIAATKURSUSSEN

STENO- en DAKTYLOGRAFIE

In vier talen

BOEKHOUDEN

SOCIALE WETGEVING

MODERNE TALEN

HANDELSRESPONDENTIE

De School waar Vlamingen zich thuis voelen.

BETER en VOORDEELIGER

NATIONALISME DOOD ?

Het voorbeeld van Wales

In de loop van april en mei hadden in Engeland verkiezingen plaats voor de graafschaps- en distriktsraden (County Councils en Local Councils). In Wales nam de Nationalistische partij « Plaid Cymru » op verscheidene plaatsen aan de verkiezingen deel, hetzij door officieel kandidaten aan te duiden, hetzij door onafhankelijke kandidaten te steunen.

Het werd andermaal een nationalistisch sukses : 6 nieuwe zetels werden door Plaid Cymru - leden in de wacht gesleept. Op verschillende plaatsen, waar nog geen overwinning kon behaald worden, werd aanzienlijke vooruitgang geboekt. Met dat al bezetten de nationalistischen in de graafschapsraden over 43 zetels en in de distriktsraden over 150 zetels, of samen 193 zetels, bezet door leden of simpatizanten van Plaid Cymru !

Het grote slachtoffer van deze nationalistische zege is de Labourparty, nog steeds de sterkste party in het zeer industriële Wales.

Voor de socialisten was dan ook andermaal geen middel te laag om hun stellingen te behouden : vooral in het Rhondda-distrikt, een sterke rode burcht, waar Glyn James een der knapste voormannen van Plaid Cymru zijn kans waagde, ging het hard tegen hard. Labour beschuldigde langs pamfletten en radiowagens de nationalistischen van de vreselijkste misdaden : zij zouden verkapt nationaalsocialisten zijn, verantwoordelijk voor de tweede wereldoorlog, het uitmoorden van de Joden, enz. Glyn James werd zelfs openlijk met Eichmann vergeleken ! Dergelijke gemeenheden keerden zich tenslotte tegen Labour, want niet alleen werd de h. James met een duidelijke meerderheid in de graafschapsraad gekozen, ook in de distriktsraad van Rhondda won de nationalist Ifor Jones een zetel.

Met dat al komt het Welshe nationalisme in gans Engeland meer en meer in het brandpunt van de belangstelling te staan. Plaid Cymru is een vrij kleine partij (15.000 leden) maar sterk georganiseerd en voortreffelijk geleid door Voorzitter Gwynfor Evans en sekretaris J.E. Jones. Wij hopen in een volgende bijdrage de historiek te kunnen schetsen van deze nog jonge groep, die er in enkele jaren in geslaagd is, de dynamische krachten in de voorheen al te « kulturele » en « bezadigde » Welshe beweging te bundelen.

Het is pas in 1935 dat de Welshe nationalistischen aan parlementsverkiezingen deelnamen; zij behaalden... 600 stemmen.

Dit getal was bij de laatste algemene verkiezingen tot meer dan 79.000 opgelopen; de nationalistischen stelden hun kandidatuur voor 20 parlementszetels, wat, gezien de zeer grote moeilijkheden voor kleine partijen in de Engelse kieswetgeving, een waagstuk van belang was. Niettemin behaalde Plaid Cymru in 1959 op slechts enkele honderden stemmen na, het zelfde peil als de Liberale partij, die in het begin van de eeuw, bijna alle zetels in Wales bezette.

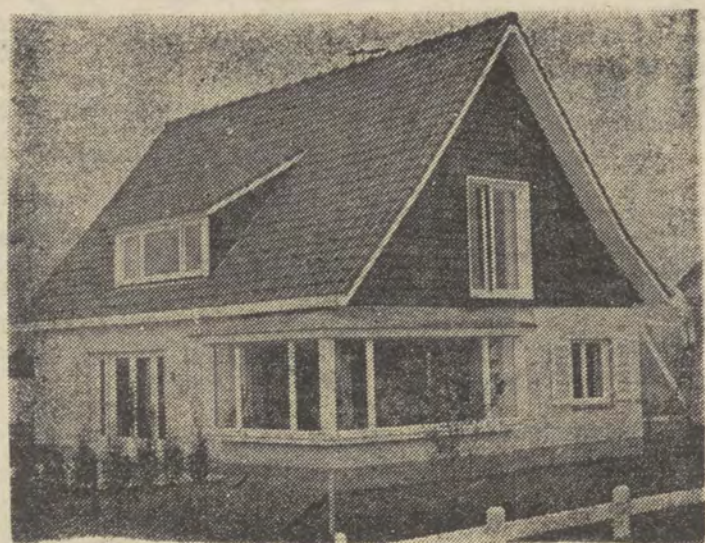
Hoewel de nationalistischen in Wales aan allerlei officiële plagerijen (die wij maar al te wel kennen) als verbod van gebruik te maken van radio en T.V., blootstaat gaat de partij er de laatste jaren sterk op vooruit. Eerlijke Welshmannen, die het, volgens beproefd recept, liever « langs de grote partijen » probeerden, zagen de laatste tijd het nutteloze van hun pogingen in, en sloten zich bij de nationalistischen aan.

Dat de officiële autoriteiten zich meer en meer dienen te bekommeren om de — zeer zware — economische, sociale en kulturele problemen, die zich heden in Wales stellen, hopen we volgende maal te kunnen bewijzen.

R. Raes.

Bouw met ons de droom van uw leven !
Een heerlijk landhuis in een omgeving
door Uzelf gekozen.

- onze prijzen buiten concurrentie
- een zeer degelijke konstruktie
- snelle en perfecte afwerking
- een harmonisch geheel.

ROLUS & VAN DER PAAL p.v.b.a.
en **ONS LANDHUIS p.v.b.a.**
LANGE GASTHUISSTRAAT 16, ANTWERPEN, TEL. 33 85 64

Desgewenst bezoeken wij U graag thuis.
Breng een bezoek aan onze bouwerven !
Burelen 9-12 h. - 14-18 h. - ook zaterdag

VERTREK 3 UUR 'S NACHTS VOOR 200 KILO GARNAAL

Ook de zee wordt "beboerd" met paarden

(Van onze redakteur Staf de Lie)

Het rook naar pik en teer op de visserhaven van Zeebrugge, naar getaande netten en vergekookte garnaal, al de apettijtelijke geuren die ge alleen maar in de nabijheid van boten kunt opsnuiven. Als belageraars van sterke vestingen keken de mannen beneden op de visserboten naar omhoog tegen de hoge kaaimuren op. « Kom langs dat leerke » loeide de schipper van de Heistse garnaal boot waarmee wij in zee staken om een vangst mee te maken op de Noordeinder.

Het was drie uur 's nachts toen wij arriveerden. Dit ongewone uur was te verklaren door de tijd en door het feit dat men in de mijn te drie uur in de namiddag diende te verkopen. Een matroos nam een grote slok uit een koffiekannetje drinkend en stak het gevaarte na gebruik weer in zijn pluimzak, een jaap waarvan de Antwerpse dokwerkers — die nochtans ook niet van kleine « Kopzakjes » vervaard zijn — zelfs jaloers zouden worden. Ze waren met drie man aan boord : de schipper en twee matrozen.

Een brul van de dieselmotor die aan het draaien ging, een zwarte mazzoutwalm die uit een bil-dikke pijp geslingerd werd... en weg waren we.

VIER MANDEN

In verschillende reportages, onder meer over de garnaalvisserij op de Scheide en vooral in de grote IJslandreportages hebben wij voldoende de vangstmethode van onze vissers beschreven. Ook hier werd gevestigd op ongeveer dezelfde wijze, nl. met een « boomkor » en een net in de vorm van een fritzakje. Dat net wordt over de grond gesleept en de opening wordt open gehouden doordat aan de ene kant van de kraag lichtledige ballen zitten.

De bovengehaalde vangst wordt uitgezocht door de matrozen. Met hun schuimspaanhanden halen zij de vis, vooral tong en pladijs uit de garnaal die daarna gezeefd wordt in de automatische zeefmachine, een tuig dat eruit ziet als de oude wamolen die destijds door de boeren gebruikt werden. De te kleine garnaal gaat overboord. De vangst gaat onmiddellijk in de ketelstoom, een kachel met de vorm van een moderne wasmachine, maar dan gestoken in een iets roestiger kleedje !

De garnalen die eerst een grauwe tint hadden, komen gekleurd in het hevigste baksteenrood aan de oppervlakte drijven. Dat is het teken voor de matrozen dat hun kooksel klaar is. Teloorronde spanen komen er bij te pas om de waar in manden over te hevelen. Wij hebben vier manden van ieder vijftig kilo en een goeie twintig kilo vis aan boord wanneer wij voorbij de Zeebrugse pier stomen om de vangst te gaan verkopen in de vismijn.

RARE VANGSTEN

Iedereen weet dat het visserswerk een hard labeur is. Een zestienurendag is geen uitzondering. Over dit en andere aspecten van de zaak brengen wij volgende week echter meer in een gesprek met een scheepsjongen.

Over de tegenslagen als daar zijn de averij het scheuren en kwijtspelen van de netten kon onze schipper bijna een gans boek schrijven. Legio waren de voorwerpen in meest verscheidene vorm die door hem en zijn medevissers reeds werden bovengehaald en waarbij dikwijls de kor die tot 40.000 en meer Frank kost, verloren ging of onbruikbaar werd. De verzameling bovengehaalde voorwerpen gaat van oude galjoen-ankers (die veelvuldig te zien zijn op parken en plantsoenen in de kustdorpen) naar wrakstukken van gezonken schepen en oorlogsmateriaal als mijnen, geweren, mitrailleurs, en fragmenten van de Atlantikwal. Kapotgeslagen roelboten, een fiets, een kanonsloop,

poenen, ongevaren, hondenkadavers en een autowiel behoren tot de meest rare als lugubere « vangsten » die onze vissers bovengetrokken hebben. Een Oostendse schuit viste eens een complete maar deerslijk geroeste auto op. Blijkbaar was het vehikel tijdens een storm over boord geslagen van een vrachtboot.

VERSCHILLENDE SOORTEN ZEEVISSERIJ

Om een duidelijk overzicht te krijgen van onze zeevisserij moeten wij hier even de verschillende soorten onder ogen nemen. Men heeft namelijk een vertal verschillende groepen van vissers. Allereerst de IJslandvaarders die drie weken uitvaren naar de IJslandse wateren en het vooral op kabeljauw, schelvis, koolvis en rog gemunt hebben. Er zijn 24 Vlaamse IJslandschepen. Ze zijn modern uitgerust en kunnen nog konkurren tegen het buitenland, alhoewel zij erg benadeeld worden door de twaalf-mijls zone die de IJslandse regering heeft ingesteld maar waar praktisch — ook door de Engelse regering niet — geen zalf kan aan gestreken worden.

De schepen van de middenslag komen op de tweede plaats. Zij hebben een lengte van twintig tot dertig meter in tegenstelling met de IJslandvaarders die tot vijftig gaan. Zij varen tien tot twaalf dagen uit naar de Witte bank, tussen Noorwegen en de Duitse kust waar zij eveneens jacht maken op de hogergenoemde vissoorten. Als derde krijgen wij de kustvissers, de garnaalboten die slechts een nacht of een dag uitvaren en naast kleine vis, garnaal aan wal brengen samen met sprot en kleine kreeftjes.

De visser van het vierde soort is niet veelvuldig meer te zien, slechts in de omgeving van de Panne zijn zij nog bedrijvig. Zij « beboeren » — als wij ons zo mogen uitdrukken — de zee. Met paarden gaan zij het water in tot op buikhoogte van de dieren en slepen een kleine kor voort, waarmee garnaal gevangen wordt.

Gekleed in de aloude vissersjekker, de Zuid-Wester op de rugle kop, lange mkbotten aan de benen en voorzien van een paar grote manden die aan weerszijden van het paard bevestigd zijn, vormt deze visser als het ware een magneet voor de kijk-grage badgasten. Van alle vissers is hij wellicht de meest bewonderde.

S.D.L.

Volgende week : De scheepsjongen verdient soms 600 F per maand.

VISSERS-REPORTAGE

Wij zijn in het land van wat de dichter « De blonde duinen » noemde, geweest, de Noordzeekust die door romantische zielen voor de Vlamingen opgeest wordt maar waar men geen opschrift, een hand groot, in onze zoetgevoelde taal kan vinden. Tot daar toe, want meer realistische breinen hebben ons meegedeeld dat, wanneer er federalisme komt, dat oppervlakkig franse uitzicht, met franstalige (en goed opbrengende preken en al) zal verdwijnen als sneeuw voor de zon. Ons doel was dus niet het beschrijven van de uitdrukkingen der Latijnse geesten in het land van de blauwvoet, ons doel was wel te gaan zien hoe het gestaan en gelegen is met de visserij. En zo zijn wij geraakt in die schone kuststreek tussen Damme, Brugge en de zee, waar Tjil Uilenspiegel met Nele in de duinen heeft geminnekoosd, waar de machtige Vlaamse vloot de franse oorlogsbodems te lijf is gegaan, maar waar in vreedzame navolging thans enkel nog grauwe vissersboten drijven op een zee die een kleur heeft van afwaswater... Tjil en Nele zijn trouwens ook vervangen door teenagers met bikini's en met transistors die de ganse dag de ontspanningsmuziek van radio Veronika uitzenden.

Tien dagen hebben wij gezwoven doorheen de kustdorpen die stad geworden zijn, met de allures van de onmuurde steden die men ziet op middeleeuwse prenten. Met scherpe silhouetten tegen de door duinen getande gezichtseinder. Geduldig moet de reporter in deze stad-dorpen zoeken naar de visserswoning van welker, tussen de torenhoge gebouwen en de lange rijen winkelhuisen, bestemd op de toeristen te ontvangen. Schoon moet de tijd geweest zijn van de heroïsche vissersgeslachten toen er met zelschepen gevaren werd tegen de wildste zeeën op, naar de verste viswaters, tot IJsland toe. De tijd van de rugle mannen uit het Noorden, afstammelingen van een volk dat vermengd werd met de krijgszuchtige Friezen en wrede Wikingers. Het zijn die mannen die wij gaan opzoeken, zij, die met dezelfde taalheid, dezelfde onverschrokkenheid en vooral met de noot klein te krijgen koppigheid, steeds weer naar zee trekken.

Onze reporter Staf de Lie en onze medewerker aan de kust K. Constandt brengen U enkele weken lang in beeld en woord, al de aspecten van het harde vissersbestaan terwijl wij eveneens een aktie op politiek vlak beginnen ten bate van de Vlaamse vissers.

« Vijf voor twaalf, Vlaamse visser » zo luidt de titel van de reportage-reeks en inderdaad, het zal voor de lezer niet moeilijk zijn op te maken waarom deze titel werd gekozen.

